

DELTA GENERALI OSIGURANJE AD PODGORICA

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2009.
I IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

DELTA GENERALI OSIGURANJE AD PODGORICA

Finansijski izveštaji za godinu završenu 31. decembra 2009.

Sadržaj

Izveštaj nezavisnog revizora	1-2
Bilans stanja	
Bilans uspeha	
Izveštaj o tokovima gotovine	
Izveštaj o promenama na kapitalu	
Statistički aneks	
Napomene uz finansijske izveštaje	1-35

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Upravnom odboru Društva Delta Generali Osiguranje a.d. Podgorica

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Društva Delta Generali Osiguranje a.d. Podgorica (u daljem tekstu „Društvo”), koji uključuju bilans stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine i bilans uspeha, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu završenu na taj dan, pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje i statistički aneks.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Crne Gore, Zakonom o osiguranju Republike Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja Republike Crne Gore. Ova odgovornost uključuje osmišljavanje, uspostavljanje i funkcionisanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje, nastalo usled pronevere ili greške; izbor i primenu adekvatnih računovodstvenih politika i sačinjavanje računovodstvenih procena prihvatljivih u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima. Reviziju finansijskih izveštaja izvršili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da postupamo u skladu sa načelima profesionalne etike i da planiramo i izvršimo reviziju na način koji nam omogućava da steknemo razumno uverenje da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje.

Revizija podrazumeva primenu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima sadržanim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima, nastalog usled pronevere ili greške. Pri proceni ovih rizika, revizor ceni interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja društva u cilju izbora adekvatnih revizorskih postupaka u datim okolnostima, a ne za potrebe izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola društva. Revizija takođe obuhvata ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšteg prikaza finansijskih izveštaja.

Verujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje Društva Delta Generali Osiguranje a.d. Podgorica sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Crne Gore, Zakonom o osiguranju Republike Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja Republike Crne Gore.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
PricewaterhouseCoopers d.o.o. Podgorica

Podgorica, 20. april 2010. godine

DELTA GENERALI OSIGURANJE AD PODGORICA
Finansijski izveštaji za period od 01.januara do 31.decembra 2009.

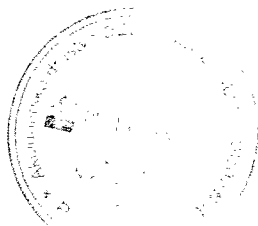
Svi iznosi su u izraženi u EUR osim ako nije drugačije naznačeno

Bilans stanja

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2009.</u>	<u>31.12.2008.</u>
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja		728.332	627.885
Nematerijalna ulaganja	5	12.375	5.696
Nekretnine, postrojenja i oprema	6	365.957	272.189
Dugoročni finansijski plasmani	7	350.000	350.000
Obrtna imovina		5.361.067	2.860.317
Zalihe	8	7.693	3.160
Kratkoročna potraživanja	9	913.063	450.140
Dati avansi	10	134.980	45.028
Kratkoročni finansijski plasmani	11	1.194.097	408.287
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	12	2.265.741	1.641.602
Prenosna premija reosiguranja	13	96.569	67.494
Rezervisane stete osiguranja na teret reosiguravaca		14.640	0
Aktivna vremenska razgraničenja	14	734.284	244.606
UKUPNA AKTIVA		6.089.399	3.488.202
PASIVA			
Kapital			
Akcijski kapital		2.677.927	2.566.226
Akcijski kapital	15	2.900.000	2.900.000
Gubitak prethodne godine	15	(333.774)	
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	15	111.701	(333.774)
Obaveze		3.411.472	921.976
Dugoročna rezervisanja	16	16.816	1.435
Kratkoročne obaveze	17	513.478	183.120
Rezervisane stete	18	423.706	12.745
Prenosna premija ostalih osiguranja	19	2.361.197	696.767
Doprinos za preventivu	20	96.275	27.909
UKUPNA PASIVA		6.089.399	3.488.202

Dejan Bjed

Izvršni direktor
31.mart 2009.godine

van Gred

Šef računovodstva
31.mart 2009.godine

DELTA GENERALI OSIGURANJE AD PODGORICA
Finansijski izveštaji za period od 01.januara do 31.decembra 2009.

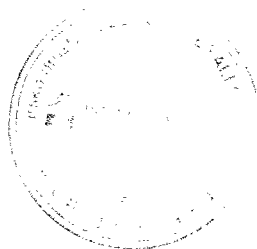
Svi iznosi su u izraženi u EUR osim ako nije drugačacije naznačeno

Bilans uspeha

	Napo mena	01.01.- 31.12.2009.	27.02- 31.12.2008.
Prihodi od premije neživotnog i ostalih osiguranja	21	5.050.714	1.228.515
Promjena prenosne premije osiguranja I saosiguranja	21	(1.664.431)	(696.767)
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta od reosiguranja		56.107	11.761
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja		18.389	0
Drugi poslovni prihodi	22	239.606	25.869
Poslovni prihodi		3.700.385	569.378
Rashodi za dugorocna rezervisanja I funkcionalne doprinose	23	(264.469)	(64.586)
Naknade šteta I ostale naknade nezivotnih osiguranja	24	(1.565.639)	(150.875)
Ukupno poslovni funkcionalni rashodi		(1.830.108)	(215.461)
Bruto poslovni rezultat		1.870.278	353.917
Troškovi sprovođenja osiguranja	25	(1.709.912)	(727.362)
Dobitak / (Gubitak) poslovanja		160.365	(373.445)
Finansijski prihodi	26	108.163	39.640
Finansijski rashodi		(48)	-
Neposlovni i vanredni prihodi	27	404	31
Neposlovni i vanredni rashodi	28	(165.224)	-
Ostali vanredni prihodi	29	8.041	-
Gubitak perioda pre poreza		111.701	(333.774)
Porez na dobit		-	-
Gubitak perioda		111.701	(333.774)

Dejan Djurd

Izvršni direktor
31.mart 2009.godine

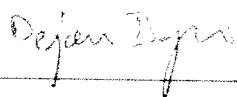
bojan Djurd

Šef računovodstva
31.mart 2009.godine

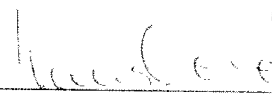
DELTA GENERALI INSURANCE AD
IZVJESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
31 DECEMBER 2009

(svi iznosi su u hiljadama EUR)

	01.01-31.12.2009
Prilivi gotovine iz operativnih aktivnosti	4.841,344
Odliv po osnovu naknada šteta i ugovorenih iznosa iz osiguranja	(520,987)
Odliv po osnovu plaćanja dobavljačima I zaposlenima	(2.866,110)
Neto odliv iz poslovnih aktivnosti	1.454,247
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja	
Kupovina osnovnih sredstava I opreme	(138,845)
Odliv po osnovu dugoročnih finansijskih plasmana	
Odliv po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	(750,000)
Priliv od kamata	58,349
Dobici od prodaje osnovnih sredstava I opreme	389
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(830,107)
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja	
Prilivi od emisije akcija	
Neto Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja	
Neto smanjenje/povećanje gotovine	624,140
Gotovina na početku godine	1.641,602
Neto povećanje gotovine tokom godine	624,140
Gotovina na kraju godine	2.265,742

Izvršni direktor

Šef računovodstva

DELTA GENERALI INSURANCE AD
IZVJESTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
31 DECEMBER 2009

(svi iznosi su u hiljadama EUR)	Napomena	Akcijski kapital	Ostale rezerve	Neraspor edjena dobit	Ukupno
Stanje na 31.12.2008		2.900,000		-333,774	2.566,226
Investicije raspolozive za prodaju:					
- Dobici umanjani za gubitke na fer vrijednosti					
- Neto gubitak prenesen na prodaju					
Neto prihod/rashod direktno prepoznat kroz kapital					
Profit za godinu				111,701	111,701
Ukupan prepoznat prihod/rashod za godinu 2007					
Dokapitalizacija					
Dobici od emisije akcija					
Dividende koje se odnose na prethodnu godinu					
Korekcije iz prethodnog perioda					
31 December 2009		2.900,000		222,073	2.677,927

Izvršni direktor

Šef računovodstva

Popunjiva pravno lice																				
							6	6	0	3	0		0	2	7	0	2	9	6	7
Matični broj						Šifra djelatnosti				PIB										

Naziv: DELTA GENERALI OSIGURANJE AD PODGORICA

Sjedište: KRALJA NIKOLE 27A/VI PODGORICA

STATISTIČKI ANEKS

za 2009 godinu

I OPŠTI PODACI O PRAVNOM LICU

OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Broj mjeseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	10
2. Oznaka za veličinu (oznaka od 1 do 3)	602	1	1
3. Oznaka za vlasništvo (oznaka od 1 do 5)	603	2	2
4. Broj stranih (pravnih ili fizičkih) lica koja imaju učešće u kapitalu	604	0	0
5. Prosječan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog mjeseca (cio broj)	605	43	19

II PROMJENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOŠKIH SREDSTAVA

- u eurima -

Grupa računa, račun	OPIS	AO P	Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (kol. 4-5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Nematerijalna ulaganja				
	1.1. Stanje na početku godine	606	7646	1950	5696
	1.2. Povećanja (nabavke) u toku godine (608 do 611)	607	11770	5092	6678
	1.2.1. ulaganje u razvoj	608		xxxxxxxxxxxxxxx xxx	
	1.2.2. koncesije, patenti, licence i sl. prava	609	11770	5092	6678
	1.2.3 goodwill	610			
	1.2.4. ostala nematerijalna ulaganja	611		xxxxxxxxxxxxxxx xxx	
	1.3. Smanjenja u toku godine (613 do 615)	612	1225	1225	0

	1.3.1. ulaganje u razvoj	613		XXXXXXXXXXXXXX XXX	
	1.3.2. koncesije, patenti, licence i sl. prava	614	1225	1225	0
	1.3.3. ostala nematerijalna ulaganja	615		XXXXXXXXXXXXXX XXX	
	1.4. Revalorizacija	616		XXXXXXXXXXXXX XXX	
	1.5. Stanje na kraju godine (606+607-612+616)	617	18192	5817	12375
02	2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva				
	2.1. Stanje na početku godine	618	294902	22713	272189
	2.2. Povećanja (nabavke) u toku godine (620 do 625)	619	164792	75312	89479
	2.2.1. zemljište	620		XXXXXXXXXXXXXX XXX	
	2.2.2. šume i višegodišnji zasadi	621		XXXXXXXXXXXXXX XXX	
	2.2.3. građevinski objekti	622		XXXXXXXXXXXXXX XXX	
	2.2.4. postrojenja i oprema	623	164792	75312	89479
	2.2.5. osnovno stado	624		XXXXXXXXXXXXXX XXX	
	2.2.6 nekretnine, postrojenja i oprema i biološka sredstva u pripremi	625		XXXXXXXXXXXXXX XXX	
	2.3. Smanjenja u toku godine (627-632)	626	2632	921	1711
	2.2.1. zemljište	627		XXXXXXXXXXXXXX XXX	
	2.2.2. šume i višegodišnji zasadi	628		XXXXXXXXXXXXXX XXXX	
	2.2.3. građevinski objekti	629		XXXXXXXXXXXXXX XXXX	
	2.2.4. postrojenja i oprema	630		XXXXXXXXXXXXXX XXXX	
	2.2.5. osnovno stado	631		XXXXXXXXXXXXXX XXXX	
	2.2.6 nekretnine, postrojenja i oprema i biološka sredstva u pripremi	632	2632	921	1711
	2.4. Revalorizacija	633		XXXXXXXXXXXXX XXX	
	2.5. Stanje na kraju godine (618 + 619+ 626 +633)	634	457062	97104	359958

III STRUKTURA ZALIHA

-iznosi u eurima -

Grupa račun, račun	OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
10	1. Zalihe materijala	635	7.692	3.160
11	2. Nedovršena proizvodnja	636		
12	3. Gotovi proizvodi	637		
13	4. Roba	638		
14	5. Stalna sredstva namijenjena prodaji	639		
15	6. Dati avansi	640	134.980	45.028
	7. SVEGA (635+636+637+638+639+640=013 + 014)	641	142.672	48.188

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

-iznosi u eurima -

Grupa račun, račun	OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
300	1. Akcijski kapital	642	2.900.000	2.900.000
	u tome: strani kapital	643		
301	2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	644		
	u tome: strani kapital	645		
302	3. Ulozi članova ortačkog i komanditnog društva	646		
	u tome: strani kapital	647		
303	4. Državni kapital	648		
304	6. Zadružni udjeli	649		
309	7. Ostali osnovni kapital	650		
30	SVEGA (642+644+646+648+649+650=102)	651	2.900.000	2.900.000

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

- iznosi u eurima -

Grupa račun, račun	OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	1. Obične akcije			
	1.1. Broj običnih akcija	652	2.900	2.900
dio 300	1.2. Nominalna vrijednost običnih akcija - ukupno	653	2.900.000	2.900.000
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioritetnih akcija	654		
dio 300	2.2. Nominalna vrijednost prioritetnih akcija - ukupno	655		
300	3. SVEGA - nominalna vrijednost akcija (653+655=656)	656	2.900.000	2.900.000

VI POTRAŽIVANJE I OBAVEZE

- iznosi u eurima -

Grupa računa račun	O P I S	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
20	1. Potraživanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639 <= 016)	657	812.110	428.379
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640 <= 117)	658	513.478	174.564
dio 228	3. Potraživanja u toku godine od društava za osiguranje za naknadu štete (dugovni promet bez početnog stanja)	659		
27	4. Porez na dodatu vrijednost -prethodni porez (godišnji iznos po poreskim prijavama)	660		
43	5. Obaveze iz poslovanja (potražni promet bez početnog stanja)	661	3.139.966	1.235.325
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potražni promet bez početnog stanja)	662	402.866	1.014.229
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	663	152.856	101.307
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	664	80.347	45.528
461, 462 i 723	9. Obaveze za dividende, učešće u dobitku i lična primanja poslodavca (potražni promet bez početnog stanja)	665		
465	10. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima (potražni promet bez početnog stanja)	666	115676	104.348
47	11. Obaveze za PDV (godišnji iznos po poreskim prijavama)	667		
	12. Kontrolni zbir (657 do 667)	668	5.357.353	1.075.222

VII DRUGI TROŠKOVI I RASHODI

-iznosi u eurima -

Grupa računa račun	O P I S	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
513	1. Troškovi goriva i energije	669	43.953	21.454
520	2. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	670	483.994	258.946
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	671	80.289	42.696
522, 523, 524 i 525	4. Troškovi naknada fizičkim licima (bruto) po osnovu ugovora	672	96.343	79.373
526	5. Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	673		
529	6. Ostali lični rashodi i naknade	674	53.657	22.500
53	7. Troškovi proizvodnih usluga	675	361.706	92.214

533, dio 540 i dio 525	8. Troškovi zakupnina	676	362.031	98.484
dio 533, dio 540 i dio 525	9. Troškovi zakupnina zemljišta	677		
536, 537	10. Troškovi istraživanja i razvoja	678		
540	11. Troškovi amortizacije	679	80.405	24.663
552	12. Troškovi premija osiguranja	680	2.619	4.016
553	13. Troškovi platnog prometa	681	9.202	5.737
554	14. Troškovi članarina	682	23.403	33.235
555	15. Troškovi poreza	683		
556	16. Troškovi doprinosa	684	12.000	2.697
562	17. Rashodi kamata	685		
dio 560, dio 561 i 562	18. Rashodi kamata i dio finansijskih rashoda	686		
dio 560, dio 561 i dio 562	19. Rashodi kamata po kreditima od banaka	687		
dio 579	20. Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i vjerske namjene, za zaštitu čovjekove sredine i za sportske namjene	688	123.713	41.348
	21. Kontrolni zbir (od 669 do 688)	689	1.709.912	727.363

VIII DRUGI PRIHODI

- Iznosi u eurima -

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
60	1. Prihodi od prodaje robe	690		
640	2. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	691	3.690.540	569.378
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	692		
dio 650	4. Prihodi od zakupnina za zemljište	693		
651	5. Prihodi od članarina	694		
dio 660, dio 661, 662	6. Prihodi od kamata	695		
dio 660, dio 661 i dio 662	7. Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	696	107.312	39.640
dio 660, dio 661 i dio 669	8. Prihodi na osnovu dividendi i učešća u dobitku	697		
	9. Kontrolni zbir (690 do 697)	698	3.797.852	609.018

IX OSTALI PODACI

-Iznosi u eurima -

OPIS 1	AOP 2	Tekuća godina 3	Prethodna godina 4
1. Obaveze za akcize (prema godišnjem obračunu akciza)	699		
2. Obračunate carine i druge uvozne dažbine (ukupan godišnji iznos prema obračunu)	700	10.901	
3. Kapitalne subvencije i druga državna dodjeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	701		
4. Državna dodjeljivanja za premije, regres i pokriće tekućih troškova poslovanja	702		
5. Ostala državna dodjeljivanja	703		
6. Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizičkih lica	704		
7. Kontrolni zbir (od 699 do 705)	706	10.901	

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačaćije naznačeno

1. Osnovne informacije

Akcionarsko društvo za osiguranje Delta Osiguranje Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) upisano je u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod Registarskim brojem 4-0008623/001 od 27.02.2008. godine. Društvo je osnovano na osnovu Rješenja o izdavanju Dozvole za obavljanje poslova osiguranja, koje je izdala Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore br. 33-1/08 od 22.02.2008. godine.

Društvo je registrovano za obavljanje svih vrsta neživotnih osiguranja u skladu sa Zakonom o osiguranju (»Sl. list RCG« br. 78/06 i 19/07).

Organi Društva su: Skupština akcionara, Odbor direktora, Odbor revizora, Izvršni direktor i Sekretar. Osnovni organi upravljanja Društvom su Odbor direktora i Izvršni direktor. Pravo glasa u Skupštini imaju akcionari Društva, srazmerno učešću u kapitalu Društva.

Izvršena je promena poslovnog imena Društva u Akcionarsko društvo za osiguranje Delta Generali Osiguranje Podgorica, skraćeni naziv društva je „Delta Generali osiguranje“ AD Podgorica i to na osnovu Rešenja Agencije za nadzor osiguranja br. 915-2/08 od 29.12.2008. i upisana u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici 31.12.2008. godine.

Za poslovanje Društva u toku 2009. godine odgovoran je Izvršni direktor Društva Dejan Bajić, diplomirani ekonomista.

Dejan Bajić je i Sekretar Društva.

Članovi Odbora direktora su:

Mladen Ostojić	Predsjednik
Ognjen Cerović	Zamjenik predsjednika
Sava Bogičević	član
Branka Borović	član
Goran Bošković	član

Sedište Društva je u Podgorici, ul. Kralja Nikole br. 27A/VI.

Na dan 31.12.2009. godine Društvo je imalo 24 zaposlena radnika. Kvalifikaciona struktura zaposlenih na dan bilansa data je u sledećoj tabeli:

<u>Stepen stručne spreme</u>	<u>Ukupno broj zaposlenih</u>
Dipl. ekonomisti	14
Dipl. pravnici	5
Mašinski inženjer	1
Inž. elektronike	1
VS	4
SSS	9

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu.

2.1 Osnova za sastavljanje finansijskih izveštaja i koncept nastavka poslovanja

2.1.1 Osnova za sastavljanje finansijskih izveštaja

Izuzev kako je navedeno niže, finansijski izveštaji Društva su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). Finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu istorijskih troškova. Finansijski izveštaji Društva sačinjeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji (Sl. list RCG br 69/05, 80/08), Zakonom o osiguranju (Sl. list RCG br 78/06, 19/07) i propisima Agencije za nadzor osiguranja.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da Rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno, oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u Napomeni 4.

Imajući u vidu razlike između navedenih regulativa koje regulišu izveštavanje Društava za osiguranje, ovi finansijski izveštaji odstupaju od MSFI u sledećem:

1. Finansijski izveštaji su prikazani u formatu koji u pojedinim delovima odstupa od prezentacije u skladu sa zahtavima sa MRS 1 „Prikazivanje finansijskih izveštaja“
2. Društvo obračunava iznos ispravki vrednosti potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Delta Generali Grupe. Navedena računovodstvena politika može usloviti značajne razlike u odnosu na vrednovanje ispravki vrednosti (obezvredjenja) za procenjenu nenaplativost finansijskih instrumenata na osnovu diskontovanja očekivanih budućih novčanih tokova primenom originalne efektivne kamatne stope u trenutku odobravanja, u skladu sa zahtevima MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje“
3. Društvo obračunava iznos Rezervi za izravnjanje rizika na osnovu Odluke o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnjanje rizika donete od strane Agencije za nadzor osiguranja, što je suprotno zahtevima MSFI 4.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

a) Standardi, dopune i tumačenja važeći u 2009. godini, ali nisu relevantni za Društvo

- MSFI 1 (dopuna) „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja”, (stupio na snagu 1. januara 2009. godine).
- MSFI 2 (dopuna) „Plaćanje akcijama”, (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MSFI 3 (dopuna) „Poslovne kombinacije”, (prospektivno primenljiv na poslovne kombinacije kod kojih datum akvizicije je na dan ili posle početka prvog godišnjeg izveštajnog perioda koji počinje na dan ili posle 1. jula 2009. godine);
- MRS 1 (dopuna), ‘Prezentacija finansijskih izveštaja’ (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 16 (dopuna), „Nekretnine, postrojenja i oprema” i posledične izmene MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine“ (stupio na snagu 1. januara 2009. godine)
- MRS 19 (dopuna), „Primanja zaposlenih“ (stupio na snagu 1. januara 2009. godine)
- MRS 27, „Konolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji” (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 32 (dopuna), „Finansijski instrumenti: prezentacija” i posledične izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 38 (dopuna), „Nematerijalna ulaganja“ (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 39 (dopuna), „Finansijski instrumenti: priznavanje i merenje” (stupio na snagu 1. januara 2009. godine)
- MSFI 5 (dopuna) „Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja”, i posledične izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ (stupio na snagu 1. jula 2009. godine).
- MSFI 8, „Poslovni segmenti” (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 20 (dopuna), „Računovodstvo državnih davanja i obelodanjivanje državne pomoći“ (stupio na snagu 1. januara 2009. godine)
- MRS 23 (revidiran), „Troškovi pozajmljivanja” (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 28 (dopuna), „Investicije u pridružene entitete“ i posledične izmene MRS 32 „Finansijski instrumenti: prezentacija” i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: obelodanjivanja“ (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 29 (dopuna), „Finansijsko izveštavanje u hiperinflatornim privredama” (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 31 (dopuna), „Učešće u zajedničkim poduhvatima” (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 36 (dopuna), „Umanjenje vrednosti imovine ” (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 40 (dopuna), „Investicione nekretnine” (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 41 (dopuna), „Poljoprivreda” (stupio na snagu 1. januara 2009. godine);

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

- IFRIC 15, „Ugovori o izgradnji nekretnina“ (stupio na snagu od 1. januara 2009)
- IFRIC 17 – „Raspodela negotovinskih sredstava vlasnicima kapitala (stupio na snagu 1. jula 2009. godine),
- IFRIC 18 – Prenos sredstava sa Kupaca (stupio na snagu 1. jula 2009. godine),

b) Standardi i dopune postojećih standarda koji su objavljeni i čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan ili posle 1. januara 2010. godine ili kasnije, i koji nisu ranije usvojeni od strane Društva.

- MRS 27 (Revidiran) - „*Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji*“ (važeći od 1. jula 2009.). Revidirani standard zahteva da se efekti svih transakcija sa licima koja nemaju upravljački/kontrolni uticaj evidentiraju u okviru kapitala ukoliko nema promene u kontrolnom uticaju i ukoliko pomenute transakcije neće više rezultirati goodwillom ili dobitima i gubicima. Takođe, standard specificira računovodstveni tretman u situaciji gubitka kontrolnog uticaja. Svaki preostali interes u pravnom licu ponovo se odmerava po fer vrednosti, a dobiti ili gubici priznaju se u bilansu uspeha. Društvo će primeniti MRS 27 (Revidiran) prospektivno na transakcije sa licima koja nemaju upravljački/kontrolni uticaj od 1. januara 2010. godine.
- MSFI 3 (Revidiran) - „*Poslovne kombinacije*“ (važeći od 1. jula 2009.). Revidirani standard nastavlja sa primenom metoda sticanja kod poslovnih kombinacija, uz značajne izmene. Primera radi, sva plaćanja vezana za kupljeni entitet/poslovanje evidentiraju se po fer vrednosti na datum sticanja, uključujući potencijalna plaćanja klasifikovana kao dug, i naknadno preračunatim, sa efektima priznatim u bilansu uspeha. Prilikom svakog pojedinačnog sticanja, sticalac ima mogućnost izbora načina odmeravanja manjinskog učesća u stečenom entitetu bilo po fer vrednosti bilo po proporcionalnom udelu u neto sredstvima stečenog entiteta/poslovanja. Svi troškovi sticanja terete bilans uspeha. Društvo će primeniti MSFI 3 (Revidiran) prospektivno na sve poslovne kombinacije od 1. januara 2010. Godine
- MRS 38 (Dopuna) - „*Nematerijalna sredstva*“. Izmena je deo godišnjeg projekta poboljšanja standarda od strane IASB, objavljenog u aprilu 2009. godine. Društvo će početi da primenjuje MRS 38 (dopunu) od dana usvajanja MSFI 3 (revidiran). Dopuna pojašnjava smernice u vezi sa odmeravanjem fer vrednosti nematerijalnog sredstva stečenog u poslovnoj kombinaciji, i dopušta grupisanje nematerijalnih sredstava u jedno sredstvo, ako sredstva iz iste grupe imaju sličan korisni vek trajanja. Dopuna neće materijalno značajno uticati na finansijske izveštaje Društva.
- MSFI 5 (Dopuna) - „*Odmeravanje stalne imovine (ili grupe za otudjenje) namenjene prodaji*“. Dopuna je deo godišnjeg projekta poboljšanja standarda od strane IASB, objavljenog u aprilu 2009. godine. Dopuna pojašnjava da MSFI 5 navodi obelodanjivanja zahtevana u vezi sa stalnim sredstvima (ili grupom za otudjenje) namenjenih prodaji ili sredstvima poslovanja koje se obustavlja. Dopuna takođe pojašnjava da su opšti zahtevi MRS 1 još uvek važeći, posebno stav 15 (postizanje fer prikazivanja) i stav 125 (izvori za procenu neizvesnosti). Društvo će početi da primenjuje MSFI 5 (dopunu) od 1. januara 2010. godine. Ne očekuje da će to materijalno značajno uticati na finansijske izveštaje Društva.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

- MRS 1 (Dopuna) - '*Prezentacija finansijskih izveštaja*'. Izmena je deo godišnjeg projekta poboljšanja standarda od strane IASB, objavljenog u aprilu 2009. godine. Dopuna pojašnjava da potencijalno izmirivanje obaveze izdavanjem sopstvenih akcija nije relevantno za njeno klasifikovanje kao kratkoročne odnosno dugoročne. Dopuna definicije tekuće obaveze dozvoljava da obaveza bude klasifikovana kao dugoročna (pod uslovom da pravno lice ima bezuslovno pravo na odlaganje izmirenja obaveze prenosom gotovine ili drugih sredstava 12 meseci po isteku obračunskog perioda) bez obzira na činjenicu što se u bilo kom trenutku od pravnog
- MSFI 9 - '*Finansijski instrumenti: Klasifikacija i merenje*'. Odbor je u novembru 2009. godine objavio prvi deo MSFI 9 koji se odnosi na klasifikaciju i merenje finansijskih sredstava. MSFI 9 će konačno zameniti MRS 39. Standard zahteva da pravno lice klasifikuje svoja finansijska sredstva na osnovu vlastitog modela upravljanja finansijskim sredstvima i utvrđenih tokova gotovine karakterističnih za ta finansijska sredstva, i da naknadno odmeri finansijska sredstva po amortizovanoj ili po fer vrednosti. Primena ovog standarda je obavezna za godišnje periode koji počinju na dan ili posle 1. januara 2013. godine.
- MSFI 2 (Dopuna) - '*Transakcije plaćanja akcijama grupe i gotovinom*'. Osim što spaja tumačenje IFRIC 8, 'Delokrug MSFI 2', i tumačenje IFRIC 11, 'MSFI 2— "*Transakcije sa akcijama grupe i otkupljenim sopstvenim akcijama*"', dopunom su obuhvaćene i smernice IFRIC 11 sa ciljem da se razmotri pitanje klasifikacije aranžmana grupe koji nisu bili obuhvaćeni tumačenjem.

2.1.2 Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

2.2 Preračunavanje stranih valuta

(a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u eurima (EUR) s obzirom na to da EUR predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

(b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.3 Nematerijalna ulaganja

Stečene softverske licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrednosti. Softverske licence imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi softverskih licenci raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe.

Nematerijalna ulaganja se otpisuju putem proporcionalne stope amortizacije u roku od 3-5 godina, osim ulaganja čije je vreme utvrđeno ugovorom.

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

2.4 Nekretnine postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti, kada se to zahteva. Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava.

Nekretnine, postrojenja i oprema podležu revalorizaciji ukoliko se iskazani iznos sredstava značajno razlikuje od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po pravičnoj vrijednosti na dan sastavljanja bilansa stanja.

Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrednosti sredstava koja se revalorizuju. Povećanje knjigovodstvene vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme po osnovu revalorizacije iskazuje se na računu revalorizacione rezerve. Smanjena knjigovodstvene vrednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrednosti istih sredstava terete direktno revalorizacione rezerve; sva ostala smanjenja terete bilans uspeha. Revalorizacione rezerve se prenose direktno u neraspoređenu dobit kada je ostvaren dobitak po osnovu povlačenja iz upotrebe ili otuđenja sredstva ili ako se sredstvo koristi od strane Društva; u poslednjem slučaju, iznos ostvarenog dobitka je razlika između amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrednost i amortizacije obračunate na inicijalnu nabavnu vrednost sredstva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha finansijskog perioda u kome su nastali.

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se iz razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda/troškova.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

Društvo vrši amortizaciju stalnih sredstva primenom propisanih stopa, koje u procenjenom veku trajanja ovih sredstava, obezbeđuju naknađivanje njihove nabavne vrednosti.

Primenjene godišnje stope amortizacije su:

	2009.
Automobili	15,5 -20,0%
Računari i računarska oprema	14,3- 30,0%
Namještaj i kancelarijska oprema	10,0- 12,5%
Ostala sredstva za rad	10,0- 16,5%

2.5 Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na smanjenje njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njegove nadoknadive vrednosti. Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstava umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekta umanjenja vrednosti. Društvo je procenilo da u godini završenoj 31.decembra 2009. godine nije došlo do umanjenja vrednosti nefinansijskih **sredstava**.

2.6 Učešća u kapitalu drugih pravnih lica

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica (ispod 20%) inicijalno se vrednuju po nabavnoj vrednosti.

2.7 Zalihe

Obračun izlaza zaliha vrši se primenom metoda ponderisanog prosečne cene. Izlaz zaliha se evidentira po prosečnoj nabavnoj ceni koja se utvrđuje periodično – svakog meseca.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.8 Finansijska sredstva

2.8.1 Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, zajmovi i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Društvo će sprovoditi klasifikaciju, inicijalno priznavanje i nakandno merenje shodno zahtevima MRS 39 i Agencije za nadzor osiguranja.

a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivativana finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva zajmovi i potraživanja obuhvataju Dugoročne finansijske plasmane, kratkoročna potraživanja, kratkoročne finansijske plasmane i gotovinu i gotovinske ekvivalente.

2.8.2 Priznavanje i merenje

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo. Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

2.8.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti

Na svaki datum bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja nastaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstava ("nastanak gubitka") i kada taj nastanak gubitka (odnosno nastanci gubitaka) utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Kriterijumi koje Društvo koristi da odredi da li postoji objektivan dokaz o gubitku usled umanjenja vrednosti uključuju:

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- Kršenje ugovora, kao što je kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamate ili glavnice;
- Društvo, iz ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće zajmoprimca, odobri zajmoprimcu garancije/povlastice koje inače ne bi odobrilo;
- Verovatnoća stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- Nestanak aktivnog finansijskog tržišta za to finansijsko sredstvo zbog finansijskih poteškoća; ili dostupni podaci koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje u predviđenim budućim tokovima gotovine iz portfelja finansijskih sredstava nakon njihovog inicijalnog priznavanja, iako se pomenuto smanjenje još uvek ne može povezati sa pojedinačnim finansijskim sredstvima iz portfelja, uključujući:

(i) Nepovoljna promena kreditne sposobnosti dužnika; i

(ii) Nacionalne ili lokalne ekonomske prilike koje su uzajamno povezane sa kašnjenjem u naplati potraživanja iz portfelja.

Društvo prvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju.

Iznos gubitka se odmerava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednost procenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrednosti sredstva se umanjuje i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha. Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje svakog gubitka zbog umanjenja vrednosti je trenutna kamatna stopa utvrđena ugovorom. Društvo može da odmerava umanjenje vrednosti na osnovu fer vrednosti finansijskog instrumenta korišćenjem tržišnih cena koje su dostupne javnosti.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvređenja (npr. poboljšanju kreditne sposobnosti dužnika), ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjenja vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Testiranje potraživanja od kupaca na umanjenje vrednosti je opisano u napomeni 2.9.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.9 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu potraživanja od premija osiguranja, potraživanja po osnovu učešća u naknadama šteta iz poslova reosiguranja, dati avansi za štete iz osiguranja.

Potraživanja za premije osiguranja predstavljaju potraživanja od osiguranika za fakturisanu premiju osiguranja, u skladu sa ugovornim uslovima, u zaključenoj polisi osiguranja. Obračun premije vrši se na osnovu Odluke o uslovima osiguranja i tarifama premija osiguranja, kojom je za svaku vrstu osiguranja određena tarifa i način obračuna premija.

Početno merenje (procenjivanje) potraživanja vrši se po vrednosti iz originalnog ugovora o osiguranju ili polise osiguranja, odnosno fakture za izvršene druge usluge, koja predstavlja pravičnu vrednost.

Procenjivanje naplativosti potraživanja utvrđuje se proverom boniteta i finansijske likvidnosti dužnika, kao i dinamika dosadašnjeg izvršenja obaveze, zatim proverom kvaliteta poslovne saradnje i proverom kvaliteta sredstava obezbeđenja plaćanja. Za sva potraživanja, za koje se procjeni da se ne mogu naplatiti redovnim putem, pokreće se sudski spor. Takva potraživanja se odmah registruju kao rashodi perioda, i za isti iznos umanjuju sredstva u bilansu stanja.

Na dan 31.12.2009. godine dospela potraživanja iznose EUR 261.396, a naplaćenost dospelih potraživanja je 94,83%. Ispravka vrednosti potraživanja rađena je samo za dospela potraživanja i iznosi EUR 165.185.

U zavisnosti od perioda kašnjenja, Društvo klasifikuje svoja potraživanja u šest grupa i shodno tome primenjuje sledeće stope otpisa:

Period kasnjenja	Grupa	Procenat
do 7 dana	AAA	10%
8 - 30 dana	AA	10%
31 - 90 dana	A	10%
91 - 180 dana	B	25%
181 - 270 dana	V	50%
preko 270dana	G	100%

2.10 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju gotovinu na žiro i deviznim računima Društva i gotovinu u blagajni

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.11 Politika odloženih troškova pribave

U skladu sa članom 102. Zakona o osiguranju Troškovi pribavljanja osiguranja mogu se razgraničiti u srazmjeri prenosne premije i ukupne premije.

Troškove pribave čine: troškovi koji se mogu direktno pripisati pribavi (provizije, troškovi marketinga i sponzorstva, zarada zaposlenih u pribavi, troškove obrazaca u osiguranju) i troškovi koji se ne mogu direktno pripisati pribavi koji su po ključu raspoređeni na troškove pribave. Ključ za raspodelu ostalih troškova , koji se ne mogu direktno pripisati pribavi je odnos broja zaposlenih u pribavi i ukupnog broja zaposlenih

2.12 Osnovni kapital

U skladu sa odredbama člana 21. Zakona o osiguranju (Sl. list 78/06) minimalni novčani deo osnovnog kapitala Društva za sve vrste neživotnih osiguranja iznosi EUR 2.250.000.

Na dan 31.12.2009. godine Društvo ima usklađenu visinu kapitala.
Visina kapitala na dan 31.12.2009. godine :

	u EUR
Propisani iznos akcijskog kapitala za sve vrste neživotnih osiguranja (čl. 21 Zakona o osiguranju)	2.250.000
Akcijski kapital preko propisanih iznosa (čl. 28 Zakona o osiguranju)	650.000
Ukupno akcjski kapital	2.900.000

2.13 Garantne rezerve

Radi obezbeđenja trajnog izvršenja obaveza, društvo za osiguranje je, prema odredbama Zakona o osiguranju, dužno da ima garantu rezervu. Garantnu rezervu Društva čine:

- osnovni kapital,
- rezerve iz dobiti ,
- rezerve utvrđene aktima društva i neraspoređena dobit iz ranijih godina do 50%,
- deo neraspoređene dobiti tekuće godine do 50% pod uslovom da utvrđeni iznos ne prelazi prosečnu vrednost neto dobiti ostvarene u poslednje tri godine i da ne prelazi 25% od garantne rezerve i
- revalorizacione rezerve.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačaćije naznačeno

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

Na dan sačinjavanja finansijskog izveštaja Društvo ima usklađeni iznos garantnih rezervi u skladu sa članom 92 Zakona o osiguranju.

Garantna rezerva na dan 31.12.2009.	u EUR
AKCIJSKI KAPITAL	2.900.000
NERASPOREĐENI DOBITAK/GUBITAK PRETHODNE GODINE	-333.774
NERASPOREĐENI DOBITAK/GUBITAK TEKUĆE GODINE	55.851
Ukupno	2.622.077

2.14 Tehničke rezerve

Tehničke rezerve služe za pokriće obaveza iz obavljanja poslova osiguranja i sastoje se od: prenosne premije osiguranja, rezervisanih šteta, rezervi za izravnjanje rizika.

2.15 Prenosne premije

Prenosne premije predstavljaju nedospeli deo obračunatih premija po osnovu ugovora u osiguranju na dan bilansa. Po Zakonu o osiguranju prenosne premije se obrazuju izdvajanjem iz ukupne premije osiguranja na kraju tekućeg obračunskog perioda, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmerno vremenu trajanja osiguranja. Osnovicu za obračun prenosne premije predstavlja iznos bruto premije u godini za koju se vrši obračun. Postupak obračunavanja prenosnih premija Društva u saglasnosti je sa metodologijom obračuna koja je propisana od strane Agencije za nadzor osiguranja Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja prenosnih premija (Sl.list RCG 70/08) i u skladu je sa članom 84 Zakona o osiguranju

2.16 Rezervisane štete

Rezervacija šteta vrši se u skladu sa sa Pravilnikom Agencije za nadzor osiguranja o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervisanih šteta (Sl.list RCG 70/08) Rezervisanim štetama u smislu ove odluke smatraju se nastale prijavljene, a nerešene štete do kraja tekućeg obračunskog perioda i nastale neprijavljene štete na dan bilansa.

Rezervisane nastale prijavljene, a nerešene štete obračunavaju se na osnovu pojedinačne procene svake štete. Rezervisane nastale neprijavljene štete obračunate su u skladu sa zahtevom Pravilnikom Agencije za nadzor osiguranja o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervisanih šteta (Sl.list RCG 70/08).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.17 Rezervisanja za izravnjanje rizika

Rezerve za izravnjanje rizika obračunavaju se u skladu sa Odlukom Agencije za nadzor osiguranja o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnjanje rizika. Rezerve za izravnjanje rizika obrazuju se na osnovu standardnog odstupanja godišnjih merodavnih tehničkih rezultata od prosečnog merodavnog tehničkog rezultata u posmatranom periodu za svaku vrstu neživotnih osiguranja. Osnovicu za obračun rezervi za izravnjanje rizika čini tehnička premija u samopridržaju ostvarena u tekućoj godini i standardno odstupanje. Obračunava se jednom na kraju poslovne godine

2.18 Ugovori u osiguranju

Klasifikacija ugovora, priznavanje i merenje

Društvo izdaje ugovore o osiguranju kojima se prenosi značajan rizik sa osiguranika na osiguravača pa se time kvalifikuju kao ugovori o osiguranju. Postoje sledeće vrste ugovora o osiguranju:

- osiguranje imovine obuhvata naknadu štete na imovini osiguranika u slučajevima predviđenim uslovima osiguranja, a najviše u visini vrednosti imovine.
- osiguranje transporta podrazumeva osiguranje stvari koje se prevoze, osiguranje karga i prevoznih sredstava kojima se prevoze stvari i putnici ili služe kao tehnička sredstva ili sredstva za obavljanje radova,
- osiguranje od odgovornosti iz delatnosti je osiguranje građanske odgovornosti (subjektivna i objektivna odgovornost). Predmet osiguranja je imovina kao celina, a ne jedna određena stvar. Osigurava se odgovornost iz obavljanja delatnosti za
- smrt, telesne povrede i narušavanje zdravlja, kao i uništenje ili oštećenje imovine trećih lica
- osiguranje od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima uključujući obavezno osiguranje od autoodgovornosti, obuhvata naknadu štete trećim licima nastala upotrebom motornog vozila
- osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) je zaštita osiguranika i njihovih porodica od nepovoljnih posledica nezgode, uključuje i ugovaranje od strane poslodavca za zaposlene. Može se ugovoriti za slučaj smrti usled nezgode, trajnog invaliditeta, smrti usled bolesti, prolazne nesposobnosti za rad (dnevna naknada) i narušavanje zdravlja koje zahteva lekarsku pomoć (troškovi lečenja)
- zdravstveno osiguranje – dopunsko zdravstveno i privatno zdravstveno osiguranje kao oblik dobrovoljnog kolektivnog osiguranja koje obezbeđuje dodatnu zdravstvenu zaštitu (pored obaveznog zdravstvenog osiguranja)
- osiguranje za slučaj hirurških intervencija, težih bolesti i posledica bolesti
- putno zdravstveno osiguranje, osiguranje za vreme privremenog boravka u inostranstvu radi pokrića troškova u slučaju neophodne medicinske pomoći zbog iznenadne bolesti ili posledice nesrećenog slučaja i nekih drugih troškova.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

Za sve ove vrste ugovora, premije se priznaju kao prihod (zarađene premije) proporcionalno tokom perioda pokrića. Deo premija primljen na osnovu ugovora koji su na snazi, a koji se odnosi na rizike koji nisu istekli na dan bilansa stanja je prikazan kao prenosna premija. Premije su prikazane u bruto iznosu u smislu bilo kakvih poreza, a prihodi od premije u neto iznosu umanjenom za plaćene poreze.

Obaveze za štete i troškovi po osiguranju se knjiže u bilansu uspeha u momentu nastanka na osnovu procenjenih obaveza za naknadu štete koje treba isplatiti osiguranicima ili trećim stranama koje su oštetili osiguranici. Ovde spadaju direktni i indirektni troškovi podmirenja i nastaju na osnovu događaja koji su se desili do datuma bilansa stanja, dok se za štetne slučajeve koji još nisu prijavljeni Društvu vrše odgovarajuća rezervisanja. Društvo ne vrši diskontovanje obaveza za neizmirene štete. Obaveze za neplaćene štete se procenjuju pomoću podataka o proceni pojedinačnih slučajeva o kojima Društvo ima izvještaje i statističkih analiza za štete koje su se desile, ali nisu prijavljene.

2.19 Primanja zaposlenih

a) Obaveze za penzije

Društvo ima plan definisanih doprinosa za penzije. Društvo izdvaja doprinose u društvene penzione fondove na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Društvo nema dalju obavezu plaćanja doprinosa. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

b) Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbeđuje jednokratna primanja prilikom odlaska u penziju u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom za banke, druge finansijske organizacije i osiguranja (Sl.list RCG 35/2004, 12/2006), najmanje u visini 6 prosečnih zarada kod poslodavca. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Definisana penziona obaveza se procenjuje na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih, aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Sadašnja vrednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica Društva koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za otpremnine pri odlasku u penziju biti plaćene i koje imaju rok dospeća koji približno odgovara rokovima dospeća obaveze za penzije.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

Prilikom obračuna definisane obaveze za naknade pri odlasku u penziju obračunata je na bazi sledećih aktuarskih pretpostavki:

1) Spisak zaposlenih na dan 31.12.2009. godine sa sledećim karakteristikama:

- 1) Jedinstveni matični broj građana
- 2) Prezime i ime
- 3) Broj ostvarenih radnih sati u nedelji
- 4) Pol
- 5) Zarada
- 6) Datum zaposlenja u kompaniji
- 7) Dužina radnog staža pre dolaska u kompaniju
- 8) Ukupno pravo na godišnji odmor u tekućoj godini
- 9) Iskorišćeni dani godišnjeg odmora u tekućoj godini

2) Granice za odlazak u starosnu penziju po članu 17. Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju (Sl. List RCG br. 54/03, 39/04, 79/04, 80/04, 29/05 i 47/07)

3) Tablice smrtnosti SFRJ zy 1982 god

4) Poslednja prosečna bruto zarada u kompaniji iznosi 953 EUR

5) Diskontna godišnja stopa od 10%

6) Rast zarada zaposlenih u narednom periodu od 14%

7) Godišnja fluktuacija zaposlenih od 10%

Društvo je na dan 31. decembra 2009. godine imalo 34 zaposlena radnika.

c) Učešće u dobiti i bonusi

Društvo priznaje obavezu i trošak za bonuse i učešće u dobiti na osnovu proračuna kojim se uzima u obzir dobit koja pripada akcionarima nakon određenih korekcija. Društvo priznaje rezervisanje u slučaju ugovorene obaveze ili ako je ranija praksa stvorila izvedenu obavezu.

d) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamenu za otpremninu. Društvo priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno obavezno da: ili raskine radni odnos sa zaposlenim, u skladu sa usvojenim planom, bez mogućnosti odustajanja; ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

2.20 Zakupi

Zakupi gde zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi. Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa (umanjena za stimulacije dobijene od zakupodavca) iskazuju se na teret bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.21 Priznavanje prihoda

Prihod je definisan kao povećanje ekonomske koristi tokom obračunskog perioda u obliku priliva ili povećanja sredstava ili smanjenja obaveza koje dovode do povećanja kapitala. Društvo ostvaruje prihode od redovnih aktivnosti kao što su prihodi po osnovu ugovora u osiguranju, odnosno polisa neživotnog osiguranja, prihodi od investiranja (prihodi i rashodi od kamata) i dividende.

Poslovni prihodi

Prihodi po osnovu ugovora u osiguranju obuhvataju prihode od premije osiguranja i saosiguranja, prihodi po osnovu učešća u štetama iz poslova reosiguranja, učešće u štetama iz poslova saosiguranja, prihodi od regresnih potraživanja, prihode od provizija iz poslova reosiguranja, kao i prihode od deponovanja i investiranja sredstava tehničke rezerve osiguranja.

Prihodi od premija su prihodi formirani od polisiranih premija, umanjenih za obračunati porez na polisiranu premiju i obračunatu prenosnu premiju za sledeću godinu i uvećanu za penosnu premiju iz predhodne godine. Bruto premija osiguranja se sastoji iz funkcionalne premije (tehničke premije i doprinosa za preventivu) i režijskog dodatka.

Visina bruto premije utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Bruto premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalnu premiju čine tehnička premija i doprinos za preventivu.

2.22 Poslovni (funkcionalni) rashodi

Poslovne rashode čine rashodi nastali po osnovu naknada šteta, premija reosiguranja, premije saosiguranja, rezervisanja za štete ostalih osiguranja, rezervisanje za nastale a neprijavljene štete, vatrogasni doprinos, doprinos za preventivu i doprinos garantnom fondu.

Doprinos za preventivu

Doprinos za preventivu se izdvaja u skladu sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka, Društva u iznosu od 3-5% od ukupne premije osiguranja u u zavisnosti od vrste osiguranja.

Doprinos Garantnom fondu

Na osnovu Odluke o utvrđivanju visine doprinosa i korišćenju sredstava garantnog fonda donešene od strane Nacionalnog biroa osiguravača, doprinos za obrazovanje sredstava garantnog fonda iznosi:

-doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima: (putnička vozila 6 eura, teretnih vozila 20 eura, autobusa i trolejbusa 40 eura, autobuskih prikolica 20 eura, prikolice i ostala priključna vozila 5 eur, ostalih motornih vozila 5 eura, granično osiguranje 3 eura)

- doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja vlasnika, odnosno korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima 1%

- doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja putnika u javnom saobraćaju od posledica nesrećnog slučaja 1%.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.23 Troškovi sprovođenja osiguranja

Troškove sprovođenja osiguranja čine troškovi bruto zarada, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata, troškovi proizvodnih usluga, materijal i energija, nematerijalni troškovi, troškovi reklame i propagande, sponzorstva i reprezentacije, bankarske naknade i provizije, nematerijalni troškovi i ostali lični rashodi.

2.24 Finansijski prihodi

Finansijske prihode čine prihodi od kamata na a vista depozite, kratkoročne i dugoročne depozite kod banaka.

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope.

3. Upravljanje rizikom osiguranja i finansijskim rizikom

3.1 Rizik osiguranja

Rizik osiguranja se odnosi na nesigurnost koju nosi sklapanje ugovora o osiguranju. Rizik svakog ugovora u osiguranju je mogućnost nastanka osiguranog slučaja, i nemogućnost tačnog određivanja visine potencijalne štete. Uzevši u obzir prirodu svakog ugovora u osiguranju, rizik osiguranja je slučajan te stoga nepredvidljiv.

Rizik osiguranja proističe iz nepoštovanja pravila struke osiguranja, što dovodi do neadekvatne procene rizika koji se preuzima u osiguranje, neadekvatnog određivanja nivoa samopridržaja Društva, odnosno preuzimanja rizika većih od iznosa samopridržaja, kao i neadekvatno određene riziko premije osiguranja koja služi za pokriće preuzetih obaveza Društva.

Najveći rizici osiguranja su rizik od neadekvatnog tarifiranja i rezervacije šteta. Adekvatnost ovih parametara i njihove procene zavisi od više faktora: promena u referentnim kamatnim stopama, promena u vrednosti stranih valuta, javljanje novih vrsta bolesti i povećanje broja obolelih, porast morataliteta, prekinutih ugovora i troškova njihovog poništavanja, kao i od opštih tržišnih uslova.

U okviru grupe rizika neživotnih osiguranja se razlikuju sledeći rizici:

- (i) Rizik adekvatnosti tarifiranja,
- (ii) Rizik adekvatnosti rezervisanja,
- (iii) Rizik reosiguranja, i
- (iv) Rizik katastrofalnih događaja.

3. Upravljanje rizikom osiguranja i finansijskim rizikom (Nastavak)

i) Rizik adekvatnosti tarifiranja

Društvo upravlja rizicima osiguranja propisujući nivo samopridržaja, procedure za odobravanje ugovora, procedure za odobravanje novih proizvoda, zatim načine tarifiranja i centralizovanjem reosiguranja.

Rizik neadekvatnog tarifiranja predstavlja jedan od najvećih rizika osiguranja. Kao način smanjenja ovog rizika koriste se aktuarske procedure prilikom izračunavanja tarifa.

Pri formiranju tarifa neživotnog osiguranja, Društvo se oslanja na statističke podatke, iskustva drugih zemalja sa osiguranjem iste vrste, i na mišljenje aktuara.

Adekvatnim procedurama za tarifiranje kako životnih tako i neživotnih osiguranja, Društvo se brani od rizika neproporcionalno velikog nivoa šteta.

ii) Rizik adekvatnosti rezervisanja,

Rizik rezervisanja, se takođe javlja kao značajan rizik osiguranja. On predstavlja rizik stvaranja nedovoljnog iznosa rezervisanja, kojima Društvo neće biti u mogućnosti da pokrije iznos budućih troškova za štete.

Rezervisane nastale prijavljene, a nerešene štete obračunavaju se na osnovu pojedinačne procene svake štete. Rezervisane nastale neprijavljene štete obračunate su u skladu sa zahtevom Pravilnikom Agencije za nadzor osiguranja o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervisanih šteta (Sl.list RCG 70/08).

iii) Rizik reosiguranja

Društvo preuzima rizike koristeći različite tehnike koje uključuju diversifikaciju. Najvažnija metoda diversifikacije rizika osiguranja je transfer rizika na reosiguranje. Društvo je u toku 2009 godine višak rizika iznad samopridržaja prenelo na reosiguravača Delta Generali Re.

3.2 Finansijski rizik

Poslovne aktivnosti Društva ga izlažu različitim finansijskim rizicima kroz normalan tok poslovanja: rizik likvidnosti, kreditni rizik, rizik kamatne stope i devizni rizik. Društvo nema napisani program za upravljanje rizicima, ali upravljanje rizicima generalno vodi Uprava Društva.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno

3. Upravljanje rizikom osiguranja i finansijskim rizikom (Nastavak)

3.2.1 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti generalno proizilazi iz finansiranja poslovnih aktivnosti Društva i upravljanja rizičnim pozicijama. One uključuju i rizik od nemogućnosti isplate sredstava na dan dospeća i uz odgovarajuću kamatu, i rizik od nemogućnosti likvidiranja sredstava po prihvatljivoj ceni i unutar prihvatljivog vremenskog okvira.

Društvo je izloženo dnevnim potrebama za isplatu sredstava koji se izmiruju iz dostupnih novčanih izvora, tj. dostupnih sredstava i priliva na tekućim računima, depozitima koji dospevaju i drugim depozitima po viđenju. Društvo utvrđuje iznose obaveza koji dospevaju i raspoloživih sredstava za plaćanje iznosa plativih po viđenju. S obzirom da je Društvo poslovalo tokom celog perioda sa visokim likvidnošću i solventnošću, Društvo nije imalo potreba za dodatnim izvorima finansiranja u vidu kredita od banaka.

Na dan 31.12.2009. goidne likvidnost prvog stepena(merena odnosom gotovine i gotovinskih ekvivalenata i dospelih obaveza) je 441%

U sledećoj tabeli prikazana je analiza dospeća finansijskih sredstava i obaveza na osnovu perioda preostalog od datuma bilansa stanja do ugovorenog dospeća:

31. decembar 2009.	Do 30 dana	1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Ostali dugoročni plasmani				350.000		350.000
Potraživanja		248.872	664.191			913.063
Kratkoročni finansijski plasmani		256.985	937.112			1.194.097
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.265.742					2.265.742
FINANSIJSKA SREDSTVA	2.265.742	505.857	1.601.303	350.000		4.722.902
Dugoročna rezervisanja				7.956		7.956
Obaveze za premiju, zarade i druge obaveze			422.004			422.004
Rezervisanja za štete neživotnih osiguranja	40.127	9.949	373.630			423.706
Rezervisanja za troškove eksterne revizije	11.466		2.534			14.000
FINANSIJSKE OBAVEZE	51.593	9.949	798.168			867.666

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno

3. Upravljanje rizikom osiguranja i finansijskim rizikom (Nastavak)

Uporedna tabela iz 2008 godine

31. decembar 2008.	Do 30 dana	1 do 3 meseca	Od 3 do 6 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Ostali dugoročni plasmani				350.000		350.000
Potraživanja		44.833	405.306			450.140
Kratkoročni finansijski plasmani			408.287			408.287
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.641.602					1.641.602
FINANSIJSKA SREDSTVA	1.641.602	44.833	813.593	350.000		2.850.029
Dugoročna rezervisanja				1.435		1.435
Obaveze za premiju, zarade i druge obaveze	6.765	30.977	128.768			166.510
Rezervisanja za štete neživotnih osiguranja	12.745					
Rezervisanja za troškove eksterne revizije		9.200				
FINANSIJSKE OBAVEZE	19.510	40.177	128.768	1.435		167.945

3.2.2 Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik nemogućnosti druge strane da podmiri celi iznos obaveze o dospeću. Društvo klasifikuje kreditni rizik i uspostavlja limite za iznose prihvatljivog rizika koji će se desiti u zavisnosti od jednog dužnika ili grupe dužnika, i u određenim delatnostima. Društvo upravlja identifikovanim rizicima i uzima ih u obzir jednom godišnje ili češće. Društvo upravlja kreditnim rizicima vršeći redovnu analizu mogućnosti postojanja potencijalnih dužnika da bi platili njihove obaveze.

Glavna finansijska sredstva Društva su oročeni depoziti kod Banaka i gotovina, prodaja i druga potraživanja, tekuća i netekuća potraživanja i investicije, koja predstavljaju maksimum izloženosti Društva kreditnom riziku vezano za finansijska sredstva.

Na dan bilansa ukupna finansijska sredstva Društva odnose se na:

Opis	2009.	2008.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.265.742	1.641.602
Oročeni depoziti kod banaka	1.494.097	708.287
Potraživanja	913.063	450.140
Ukupna aktiva koja podleže kreditnom riziku	4.672.902	2.800.029

3. Upravljanje rizikom osiguranja i finansijskim rizikom (Nastavak)

Oročeni depoziti kod Banaka odnose se na oročene depozite kod domaćih banaka koje u međunarodnom poslovnom okruženju imaju kreditni rejting zemlje u kojoj su osnovane.

Društvo nema puno uticaja na kreditne rizike, sa izloženošću prema velikom broju trećih strana i klijenata.

3.2.3 Kamatna stopa i rizik fer vrednosti

i) Rizik kamatne stope

Rizik kamatnih stopa je rizik promena u vrednosti finansijskih instrumenata, a koje nastaju kao rezultat promena kamatnih stopa na tržištu.

Aktivnosti društva izložene su riziku od promene u nivou kamatnih stopa u delu kamatonosnih sredstava i obaveza.

Uzevši u obzir da Društvo nema eksternih pozajmica po kreditima na dan 31. decembra 2009. godine, kamatni rizik nastaje uglavnom usled promena u tržišnim kamatnim stopama koje utiču na fer vrednost depozita kod Banaka.

Društvo prati promene kamatnih stopa na lokalnom finansijskom tržištu, i u skladu sa promenama uslova na tržištu usmerava aktivnosti ulaganja u plasmane koji nose manji kamatni rizik.

Efektivna kamatna stopa u 2009. godini za kratkoročne finansijske plasmane iznosi 5.5-7.5% godišnje.

Sensitivity analiza

Pretpostavljena promena u procentnim poenima:	Plasmani 2009	Plasmani 2008	Efekat na bilans uspeha 2009	Efekat na bilans uspeha 2008
+1.5 procentnih poena promena efektivne kamatne stope	1.544.097	758.287	23.161	11.374
-1.5 procentnih poena promena efektivne kamatne stope	1.544.097	758.287	-23.161	-11.374

ii) Rizik fer vrednosti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se sastoje od novca koje drži Društvo i kratkoročnih bankovnih depozita sa izvornim dospećem od 3 meseca ili manje. Knjigovodstvena vrednost ovih sredstava čini približnu vrednost njihove fer vrednosti.

Dobavljači i druge obaveze su vezane za obaveze za neizmirene obaveze dobavljačima i druge obaveze. Uprava smatra da knjigovodstvena vrednost obaveza približno odgovara fer vrednosti.

3. Upravljanje rizikom osiguranja i finansijskim rizikom (Nastavak)

3.2.4 Devizni rizik

Devizni rizik je rizik promene deviznog kursa i njegovog uticaja na vrednost sredstava i obaveza. Glavna strategija zastite od deviznog rizika jeste održavanje ujednačenog odnosa devizne aktive i devizne pasive Društva. Na dan 31.12.2009. godine Društvo nije imalo deviznih sredstava i obaveza.

3.3 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi akcionarima obezbedilo povraćaj (profit), a ostalim interesnim stranama povoljnosti, i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije, ili, pak, može da proda sredstva kako bi smanjila dugovanje.

Garantna rezerva na dan 31.12.2009.	u EUR
AKCIJSKI KAPITAL	2.900.000
NERASPOREĐENI DOBITAK/GUBITAK PRETHODNE GODINE	-333.774
NERASPOREĐENI DOBITAK/GUBITAK TEKUĆE GODINE	55.851
Ukupno	2.622.077

Na dan 31.12.2009. godine obračunata garantna rezerva iznosi EUR 2.622.077 i veća je od osnovnog kapitala propisanog članom 21. Zakona o osiguranju u iznosu 2.250.000, čime je ispunjen uslov člana 92 Zakona o osiguranju.

4. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Računovodstvene procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima o procenama i pretpostavkama koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine biće reči u daljem tekstu.

a) Efekti i uticaj finansijske krize

Tekuća kriza likvidnosti u svetu koja je počela sredinom 2007. Godine je, između ostalog, rezultirala smanjenjem nivoa ulaganja na tržištu kapitala, smanjenjem likvidnosti bankarskog sektora i katkada povećanjem međubankarskih kamatnih stopa i velikim kolebanjima na tržištu hartija od vrednosti. Nije moguće sa preciznošću predvideti obim posledica finansijske krize niti je moguće u potpunosti preduzeti mere zaštite protiv njih.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačaćije naznačeno

4. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

Rukovodstvo nije u mogućnosti da pouzdano proceni efekte bilo kod daljeg pogoršanja likvidnosti finansijskih tržišta i povećanje nestabilnosti valuta i tržišta kapitala na finansijski položaj Društva. Rukovodstvo smatra da preuzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

Rukovodstvo redovno prati kreditni rizik, tj. vrši adekvatna rezervisanja za gubitke po osnovu obezvređenja.

Usled nestabilnosti tržišta kapitala Rukovodstvo ne ulaže sredstva garantne i tehničke rezerve u dužničke i vlasničke hartije od vrednosti. Takođe, je averzivno na ulaganje u nekretnine.

Društvo raspolaže visokim iznosima garantne i tehničke rezerve koje je plasiralo kod Banaka vodeći računa o diverzifikaciji sredstava u pogledu izloženosti prema jednoj Banci kao i u pogledu ročnosti sredstva. S toga se očekuje da će likvidnost u budućem periodu biti na zadovoljavajućem nivou, bez potrebe za dodatnom finansijskom podrškom

5. Nematerijalna ulaganja

	Licence i slična prava	Ukupno
NABAVNA VREDNOST		
Stanje na dan 01.januara 2008. godine	-	-
Nabavke u toku godine	7.647	7.647
Stanje na dan 31.decembra 2008. godine	7.647	7.647
Nabavke u toku godine	11.771	11.771
Rashodovanje	(1.225)	(1.225)
Stanje na dan 31. decembra 2009. godine	18.193	18.193
ISPRAVKA VREDNOSTI		
Stanje na dan 01.januara 2008. godine		
Amortizacija	1.950	1.950
Stanje na dan 31.decembra 2008. godine	1.950	1.950
Amortizacija	5.093	5.093
Rashodovanje	(1.225)	(1.225)
Stanje na dan 31. decembra 2009. godine	5.818	5.818
Neotpisna vrednost na dan:		
31. decembra 2009. godine	12.375	12.375
31. decembra 2008. godine	5.697	5.697

Nematerijalna ulaganja predstavljaju nabavnu vrednost licence za kompjuterske programske pakete i amortizacija u) iznosu EUR 5.093 iskazana je u okviru troškova poslovanja u bilansu uspeha (Napomena 26).

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačaćije naznačeno

6. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Avansi za nekretnine, po strojenja i opremu	Postrojenja i oprema	Ulaganje na tuđim nekretninama , postrojenjima i opremi	Ukupno
NABAVNA VREDNOST				
Stanje na dan 01.januara 2008. godine	-	-	-	-
Nabavke u toku godine	-	259.480	35.422	294.902
Stanje na dan 31.decembar 2008. godine		259.480	35.422	294.902
Nabavke u toku godine	5.999	131.938	32.855	170.791
Otuđenja	-	(2.633)	-	(2.633)
Stanje na dan 31. decembra 2009. godine	5.999	388.785	68.277	463.061
ISPRAVKA VREDNOSTI				
Stanje na dan 01.januara 2008. godine	-	-	-	-
Amortizacija	-	21.237	1.476	22.713
Stanje na dan 31.decembar 2008. godine	-	21.237	1.476	22.713
Amortizacija	-	62.797	12.516	75.313
Otuđenja	-	(921)	-	(921)
Stanje na dan 31. decembra 2009. godine	-	83.112	13.992	97.104
Neotpisna vrednost na dan:				
31.decembra 2009. godine	5.999	305.673	54.285	365.957
-31.decembra 2008. godine	-	238.243	33.946	272.190

Uvećanje vrednosti opreme nastalo je i kao rezultat novih nabavki računarske opreme, motornih vozila i ostale opreme.

Oprema je namenjena za opremanje poslovnih prostorija u Podgorici i po poslovnim jedinicama van Podgorice.

Amortizacija u iznosu EUR 75.313 iskazana je u okviru troškova poslovanja u bilansu uspeha (Napomena 26).

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačaćije naznačeno

7. Dugoročni finansijski plasmani

	31.12.2009.	31.12.2008.
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	50.000	50.000
Ostali dugoročni plasmani	300.000	300.000
Ukupno	350.000	350.000

Na osnovu odluke Skupstine Nacionalnog biroa osiguravača Crne gore od 04.04.2008. godine Drustvo je pristupilo udruženju I uplatilo ulog od EUR 50.000.

Na poziciji ostalih dugoročnih plasmana nalazi se dugoročni depozit kod NLB Montenegro banke kao garancija za zelene kartone oročen na 4 godine (do 03.04.2012.) sa kamatnom stopom 7.25% godišnje , obračun i plaćanje kamate se vrši godišnje primenom konformne metode.

8. Zalihe

Zalihe se odnose na stanje obrazaca stroge evidencije koji se evidentiraju po nabavnoj ceni i razdužuju po prosečnoj nabavnoj ceni. Satnje zaliha na dan 31.12.2009. godine je 7.693 EUR (2008: EUR 3.160) .

9. Kratkoročna potraživanja

	31.12.2009.	31.12.2008.
Potraživanja po osnovu premija nezivotnog osiguranja	769.522	428.379
Ispravka vrednosti potraživanja	(165.185)	-
	604.337	428.379
Potraživanja za prem. Saosiguranja u zemlji	155.642	-
Potraživanja po osnovu učešća u naknadi šteta u zemlji	47.842	11.761
Dati avansi za štete iz osiguranja	27.016	10.000
Potraživanja za proviziju reosiguranja	60.785	-
Ostali kupci	4.288	-
Potraživanja za kamatu i dividende	13.153	-
Ukupno	913.063	450.140

Na dan 31.12.2009. godine dospelja potraživanja po osnovu premija neživotnog osiguranja iznose EUR 261.396 (33,97%), a naplaćenost dospelih potraživanja je 94,83%. Ispravka vrednosti potraživanja rađena je samo za dospelja potraživanja i iznosi EUR 165.185.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačaćije naznačeno

10. Dati avansi

	31.12.2009.	31.12.2008.
Dati avansi za izvršene usluge	-	41.196
Dati avansi po ostalim osnovima	14	3.832
Dati avansi za zakup, reklamu i ostalo	134.966	-
Ukupno	134.980	45.028

Na kontu datih avansa za izvršene usluge nalaze se unapred plaćeni troškovi zakupa poslovnog prostora u tehničkim centrima. Društvo se opredelilo da zakupi poslovni prostor tehničkih centara i zaposli lica po Ugovoru o dopunskom radu.

11. Kratkoročni finansijski plasmani

	31.12.2009.	31.12.2008.
Kratkorocni finansijski plasmani kod banaka	994.097	208.287
Depoziti za zelenu kartu kod UOS	200.000	200.000
Ukupno	1.194.097	408.287

Kratkoročni finansijski plasmani kod banaka su oročeni depoziti do godinu dana sa kamatnim stopama od 5.5-7.5%. Društvo je diverzifikovalo plasmane kod četiri banke u zemlji.

12. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

	31.12.2009.	31.12.2008
Žiro i tekući racuni nezivotnog osiguranja	96.261	1.641.099
Izdvojena novčana sredstva	2.151.739	-
Blagajna	76	308
Devizni račun	17.665	195
Ukupno	2.265.741	1.641.602

13. Prenosna premija reosiguranja

	31.12.2009.	31.12.2008
Ukupna premija prenetu u reosiguranje	527.064	136.262
Premija reosiguranja tekuće godine	430.495	68.768
Prenosna premija	96.569	67.494

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačaćije naznačeno

14. Aktivna vremenska razgraničenja

	31.12.2009.	31.12.2008.
Unaprijed placeni troškovi-nezivotna osiguranja	9.326	6.874
Razgraničeni plaćeni troškovi do jedne godine	709.514	237.732
Ostala AVR - potraživanja od radnika I ostalo	15.444	-
Ukupno	734.284	244.606

Razgraničeni troškovi do jedne godine se odnose na razgraničene troškove pribave. Kapitalizovan je deo troškova pribave srazmerno donosu prenosne premije i ukupnoj premiji na 31.12.2009.

15. Kapital

a) Stanje kapitala Društva na dan 31.12.2009. godine je sledeće:

	<i>u EUR</i>
AKCIJSKI KAPITAL	2.900.000
NERASPOREĐENI DOBITAK/GUBITAK PRETHODNE GODINE	-333.774
NERASPOREĐENI DOBITAK/GUBITAK TEKUĆE GODINE	111.701
Ukupno	2.677.927

b) Stanje akcijskog kapitala na dan 31.12.2009. godine čine ulozi sledećih osnivača:

Akcionari	Akcijski kapital	Broj akcija	Nominalna vrednost akcije	Učešće u %
DELTA GENERALI HOLDING DOO, Podgorica	2.899.000	2.899	1.000	99,9655%
Goran Darmanović	1.000	1	1.000	0,0345%
Ukupno:	2.900.000	2.900	1.000	100,00%

16. Dugoročna rezervisanja

	31.12.2009.	31.12.2008.
Rezervisanja za naknade I druge beneficije zaposlenima	7.956	1.435
Rezervisanja za izravnjanje rizika-osiguranje motornih vozila , kasko	8.860	-
Ukupno	16.816	1.435

16. Dugoročna rezervisanja (nastavak)

Rezervisanje za otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale beneficije zaposlenih izvršeno je od strane ovlašćenog aktuara a prema zahtevima standarda MRS 19. Društvo je tokom 2008. godine proknjižilo prvi put iznos rezervisanja otpremnine zaposlenima. Definisana obaveza za naknade pri odlasku u penziju obračunata je na bazi Granskog kolektivnog ugovora za banke, druge finansijske organizacije i osiguranja (Sl.list RCG 35/2004, 12/2006), najmanje u visini 6 prosečnih zarada kod poslodavca.

17. Kratkoročne obaveze

	31.12.2009.	31.12.2008
Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa	5.854	-
Obaveze po osnovu udjela u stetama iz saosiguranja	95.384	-
Obaveze za premiju reosiguranja u zemlji	214.629	120.211
Obaveze za naknadu na ime neiskoriscen godisnjeg odmora	16.857	8.557
Primljeni avansi i depoziti	91.474	16.611
Dobavljači u zemlji	49.255	23.943
Obaveze za doprinose i članarine	397	3.526
Obaveze za proviziju iz poslova saosiguranja	28.016	-
Ostale obaveze iz poslovanja	-	3.508
Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoroč obaveze	11.612	6.764
Ukupno	513.478	183.120

Prema zahtavima MRS 19, prema obračunu ovlašćenog aktuara izvršeno je kratoročno rezervisanje za neiskorišćene godišnje odmore u tekućoj godini.

Društvo obračunava i plaća porez na premije u skladu sa članom 6 Zakona o porezu na premije osiguranja prema kome stopa poreza na premije osiguranja od autoodgovornosti iznosi 6% od ugovorene premije osiguranja od autoodgovornosti a Stopa poreza na premije kasko osiguranja motornih vozila iznosi 3% od ugovorene premije osiguranja motornih vozila.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačaćije naznačeno

17. Rezervisane štete

	31.12.2009.	31.12.2008.
Rezervisane štete ostalih osiguranja	423.706	12.745
Ukupno	423.706	12.745

Struktura rezervisanih šteta:

	31.12.2009	31.12.2008.
Rezervisane nastale prijavljene štete	173.680	8.902
Rezervisane nastale a ne prijavljene štete	250.026	3.843
Ukupno	423.706	12.745

Struktura rezervisanih nastalih a prijavljenih šteta po vrstama osiguranja je sledeća:

	31.12.2009	31.12.2008.
Autoodgovornost	76.682	7.250
Kasko	50.903	1.652
Imovina	35.549	-
Nezgoda	9.440	-
Putno	1.106	-
Ukupno	173.680	8.902

Struktura rezervisanih nastalih a ne prijavljenih šteta po vrstama osiguranja je sledeća:

	31.12.2009.	31.12.2008.
Rezervisanje za nastale neprijavljene stete-travel	1.423	-
Rezervisanje za nastale neprijavljene stete-imbovina	13.887	32
Rezervisanje za nastale neprijavljene stete-obaveznog	207.094	1030
Rezervacije za nastale neprijavljene stete-kasko	20.616	2168
Rezervisanja za nastale neprijavljene stete-nezgoda	7.005	614
Ukupno	250.025	3.843

19. Prenosna premija ostalih osiguranja

Prenosna premija na dan 31.12.2009. godine iznosi EUR 2.361.197 (31.12.2008: EUR 696.767) i obračunata je u skladu sa računovodstvenom politikom obelodanjenom u napomeni 2.14

20. Doprinos za preventivu

Doprinos za preventivu na dan 31.12.2009. godine iznosi EUR 96.275 (2008: EUR 27.909).

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno

21. Pihodi od premije neživotnog i PZO

	2009.	2008.
Prihodi od premije neživotnog i PZO osiguranja(bruto)	5.050.714	1.228.515
Prenosne premije osiguranja I saosiguranja	(1.664.431)	(696.767)
Prihodi od premije neživotnog i PZO osiguranja(neto)	3.386.283	531.748

Struktura prihoda po vrstama osiguranja:

	Bruto polisirana premija 2009		Bruto polisirana premija 2008	
	EUR	%	EUR	%
Autoodgovornost	3.264.768	64,64%	380.060	30,94%
Imovina	884.649	17,52%	481.176	39,17%
Nezgoda	273.524	5,42%	140.362	11,43%
Kasko	566.378	11,21%	209.517	17,05%
Putno	61.394	1,22%	17.401	1,42%
Ukupno	5.050.714	100,00%	1.228.515	100,00%

22. Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta od reosiguranja

Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta od reosiguranja u 2009. godini iznose EUR 56.107 (2008: 11.761)

23. Drugi poslovni prihodi

	2009.	2008.
Prihodi od provizija po ugovoru o reosiguranju	102.985	13.179
Prihodi po osnovu ugovora o saosiguranju	37.483	
Prihodi od regresa	16.933	1.098
Prihodi od zakupnina	5.894	
Prih. od povrać. poreskih i dr. dažb. i od stare prem.	3.423	9.040
Prihodi od naknada troškova nerealizovanih polisa	102	
Ostali poslovni prihodi-zelena karta	72.786	2.552
Ukupno	239.606	25.869

Prihodi od provizija po ugovoru o reosiguranju su dobijeni popusti na premiju od reosiguravača. U bilansu uspeha na strani rashoda premija reosiguranja se knjiži u bruto iznosu a onda kao korekcija tih rashoda popusti dobijeni od reosiguravača knjiže se na ovim prihodima.

Povraćaji poreskih dazbina se odnosi na refundaciju troškova dela plate pripravnika i naknade za topli obrok u visini od 80% predviđenih Opštim kolketivnim ugovorom , u skladu sa Programom zapošljavanja pripravnika sa visokom stručnom spremom Zavoda za zapošljavanje.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno

24. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

	2009.	2008.
Doprinos za preventivu	68.366	27.909
Vatrogasni doprinos		1.817
Doprinos Garantnom fondu	187.243	34.860
Rashodi za dugoročna rezervisanja za izravnjanje rizika	8.860	-
Ukupno	264.469	64.586

25. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja

	2009.	2008.
Naknada šteta i ugovorenih iznosa iz neživ. osiguranja	544.969	69.362
Premija reosiguranja (Napomena 13)	430.495	68.768
Udeli u štetama po osnovu saosiguranja	119.392	-
Rezervisanja za štete neživotnih osiguranja	377.350	12.745
Provizije iz poslova saosiguranja	56.074	-
Rezervisanje za štete primljeno saosiguranje	37.359	-
Ukupno	1.565.639	150.875

Struktura šteta po vrstama osiguranja:

	2009.	2008.
Kasko	144.728	35.349
Autoodgovornost	283.837	11.307
Nezgodna	56.501	10.401
Imovina	47.665	12.306
Putno	12.237	
Ukupno	544.969	69.362

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno

26. Troškovi sprovođenja osiguranja

	2009.	2008.
Troškovi amortizacije	80.405	24.663
Dugorocna rezervisanja za benef zaposlenima MRS 19	6.765	1.191
Troškovi materijala	25.406	16.323
Troškovi goriva i energije	18.547	5.131
Troškovi proizvodnih usluga	420.951	142.500
Troškovi reklame i propagande, sponzorstva	352.139	60.787
Troškovi reprezentacije	15.737	9.680
Troškovi premije osiguranja	2.619	4.016
Troškovi naknade-porezi, dop, takse	12.000	2.697
Troškovi platnog prometa	9.202	5.737
Troškovi neproizvodnih usluga	35.220	17.889
Ostali nematerijalni troškovi	23.403	33.235
Troškovi neto plata	338.618	167.715
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	55.395	36.118
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	163.505	97.809
Troškovi naknada po ugovoru o djelu	96.343	75.831
Ostali licni rashodi I naknade	53.657	26.040
	1.709.912	727.362

Troškove amortizacije čini amortizacija nematerijalnih ulaganja EUR 5.093 (6,33%), i amortizacija nekretnina psotrojenaj i opreme EUR 75.312 (93,67%)

Troškove proizvodnih usluga čine: troškovi zakupnina poslovnog prostora 85,53%(2008: 67,46%), troškovi telefonskih usluga 5,96%(2008: 10,18%), troškovi internet usluga 1,83%, ostali troškovi neproizvodnih usluga (6,68%).

Troškovi sprovođenja osiguranja se odnose na:

	2009.	2008.
Troškovi uprave	664.394	545.963
Troškovi pribave	1.045.518	181.400
Ukupno	1.709.912	727.363

27. Finansijski prihodi

	2009.	2008.
Prihodi od kamata na sredstva po vidjenju	19.244	771
Prihod od kamata na orocene depozite	88.068	38.869
Ostali finansijski prihodi	851	
Ukupno	108.163	39.640

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno

28. Neposlovni i vanredni prihodi

	2009.	2008.
Dobici od prodaje osn. sred. i nematerijalnih ulaganja	389	-
Prihodi od zaokruživanja iznosa u potraživanjima	2	-
Ostali neposlovni i vanredni prihodi	13	31
Ukupno	404	31

29. Neposlovni i vanredni rashodi

	2009.	2008.
Rashodi po osnovu otpisa potraživanja	165.186	-
Ostali nepomenuti rashodi	38	-
Ukupno	165.224	-

30. Ostali vanredni prihodi

Ostali vanredni prihodi u 2009. Godini iznose EUR 8.041. Na kontu ostalih vanrednih prihoda nalazi se prihod po osnovu više placene godišnje naknade za vršenje nadzora nad poslovanjem u 2008 godini.

31. Odnosi sa povezanim stranama

Akcionari Društva su Delta Generali Holding doo Podgorica i fizičko lice Goran Darmanović sa 99,9655% i 0,0345% učešća respektivno u akcionarskom kapitalu Društva.

Osnivač akcionara Delta Generali Holding doo Podgorica je Delta Generali Osiguranje ado Beograd, Srbija 36.59%; Delta Generali Reosiguranje ado Beograd, Srbija 19.96%; Čelebić doo, Podgorica, Crna Gora 21.73%; Hemslade Trading Limited, Kipar 21.73% čiji je krajnji vlasnik Miroslav Mišković

Povezanim licim u tom smislu smatraju se i pravna lica koja posluju u sastavu Delta Grupe na domaćem tržištu, Delta Grupe u Srbiji, Čelebić doo, Podgorica i Goran Darmanović. U uobičajenim poslovnim aktivnostima, Društvo obavlja različite transakcije sa povezanim pravnim licima, prvenstveno po osnovu poslova osiguranja. Poslovi osiguranja sa povezanim licima vrše se u prema važećim tarifama premija osiguranja koje se primenjuju i u odnosima sa trećim licima

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2009.

Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno

31. Odnosi sa povezanim stranama(Nastavak)

a) *Prihodi / Potraživanja*

Potraživanja od povezanih strana na 31.12.2009. godine kao i ostvareni prihodi po svim osnovama od povezanih strana u toku 2009. godine prikazani su u sledećoj tabeli:

	Prihodi(bruto)	Potrazivanja
DELTA SPORT MONTENEGRO	7.996	9.254
DELTA MOTORS CG	2.000	0
DMD DELTA	20.153	5.296
DELTA GENERALI ZIVOTNA OSIGURANJA	1.664	370
DELTA STAR	1.193	1.143
DELTA M CG PODGORICA	22.397	11.235
DELTA GENERAL HOLDING	170	0
DELTA GENERALI OSIGURANJE	6.571	2.306
DELTA MAXI	51.566	56.305
DELTA AUTO CG	675	0
CELEBIC	109.724	48.809
CELEBIC REAL ESTATE	1.078	304
Ukupno	225.187	135.023

b) *Rashodi / Obaveze*

Obaveze prema povezanim stranama na 31.12.2009. kao i ostvareni obim nabavki i rashoda po svim osnovama od povezanih strana u toku 2009. godine, prikazani su u sledećoj tabeli:

	Rashodi	Obaveze
DELTA GENERALI ZIVOTNA OSIGURANJA	17.550	
DELTA GENERAL HOLDING	0	
DMD DELTA	24.288	
DELTA AUTO CG	23.600	
DELTA MAXI	2.239	
SKUPSTINA ETAZNIH VLASNIKA PC		
CELEBIC	3.293	549
CELEBIC	140.684	
Ukupno	211.654	549

32. Mišljenje ovlaštenog aktuara

Društvo je angažovalo ovlaštenog aktuara koji je na osnovu podataka u finansijskim izveštajima Društva, uvida u ažurnost rešavanja odštetnih zahteva osiguranika, likvidnosti i solventnosti Društva, računovodstvene i ostale evidencije, primene akata poslovne politike i politike saosiguranja i reosiguranja u periodu januar-decembar 2009. godine, za Delta Generali osiguranje a.d.o. Podgorica, dao pozitivno mišljenje.

Navedeno mišljenje dao u skladu sa Odlukom o sadržaju mišljenja ovlaštenog aktuara („Sl. List CG“ br. 70/08) i profesionalnom aktuarskom etikom, a na osnovu prezentiranih podataka odgovornih lica Društva.

U konačnoj oceni aktuar je izrazio sledeće mišljenje:

- Društvo je politiku reosiguranja i saosiguranja vodilo u skladu sa strukom osiguranja i aktuarskim načelima i izvršilo reosiguranje viškova rizika preko visine maksimalnog samopridržaja;
- Bruto merodavni tehnički rezultat je izrazito pozitivan za sve vrste osiguranja, a neto tehnički rezultat je pozitivan za sve, osim za osiguranje od opšte odgovornosti, koje je na domak pozitivnog;
- Tehničke rezerve su obračunate u skladu sa pravilima aktuarske struke, aktima poslovne politike Društva, i zakonskim propisima;
- Društvo je obezbedilo kvalitetna sredstva za pokriće tehničkih rezervi, koja je deponovalo i ulagalo u skladu sa propisima, čime osiguranicima može garantovati isplatu ugovorenih obaveza u budućnosti;
- Izvršena je adekvatna rezervacija šteta za pokriće svih budućih obaveza;
- Rešavanje odštetnih zahteva korisnika osiguranja bilo je ažurno;
- Društvo je u toku cele poslovne godine bilo likvidno, što je u skladu sa zakonskom regulativom i pravilima struke osiguranja;
- Margine solventnosti je izračunata u skladu sa propisima i manja je od garantne rezerve, što je u skladu sa pravilima struke osiguranja.

Međutim, utvrđeno je i da troškovi sprovođenja neživotnih osiguranja u tekućoj godini nisu potpuno pokriveni režijskim dodatkom, što je i očekivano s obzirom da je to zajednički problem na tržištu osiguranja Crne Gore. Ipak, zahvaljujući drugim poslovnim prihodima i finansijskim prihodima troškovi sprovođenja su gotovo potpuno pokriveni, a s druge strane zabeležen je izuzetno pozitivan tehnički rezultat uz adekvatno obračunate rezerve, tako da očuvanje vrednosti imovine, trajna stabilnost ni solventnost nisu ugroženi. Neophodno je nastaviti sa aktivnostima koje su značajno poboljšale pokriće troškova sprovođenja tokom 2009. godine, u odnosu na prethodnu godinu, kojima bi se troškovi sprovođenja osiguranja sveli u okvir režijskog dodatka.

Opšta je ocena da je Društvo veoma dobro poslovalo i posle samo godinu i po dana poslovanja pozicioniralo se na treće mesto po tržišnom učešću. Takođe, treba napomenuti da je sve to ostvareno u uslovima svetske finansijske krize u Crnoj Gori i otežanim tržišnim uslovima poslovanja u delatnosti osiguranja.

33. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Nakon datuma bilansa stanja nije bilo nije bilo poslovnih događaja koji su od značaja za finansijski položaj Društva i njegove rezultate poslovanja na dan 31.decembar 2009. Godine.

Ovlašćeni aktuar
Branko Pavlović, dipl. inž. el.
ovlašćenje NBS G. br. 4186
tel. +381 11 222 3682
dana 09.03.2010. godine

**MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA
O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA I GODIŠNJEM IZVEŠTAJU O
POSLOVANJU SA STANJEM NA DAN 31.12.2009. GODINE**

**I
MIŠLJENJE O IZVEŠTAJU O SPROVOĐENJU POLITIKE
SAOSIGURANJA I REOSIGURANJA U 2009. GODINI**

**AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA OSIGURANJE
“DELTA GENERALI OSIGURANJE” A.D. Podgorica**

Na osnovu odredaba člana 124 Zakona o o osiguranju (“Službeni list RCG“, br. 78/06, 19/07 - u daljem tekstu: Zakon), i Pravilnika o sadržini Mišljenja ovlašćenog aktuara (Službeni list CG 70/08), a na zahtev "DELTA GENERALI OSIGURANJE" AD Podgorica (u daljem tekstu: Društvo), vršio sam uvid u poslovanje Društva, povremeno u periodu januar - decembar 2009. godine, i utvrdio sledeće:

OPŠTI DEO

Podaci o akcionarskom društvu za osiguranje "Delta Generali osiguranje" a.d. Podgorica:

- Društvo je registrovano 27.02.2008. godine sa sedištem u Podgorici;
- Društvo je registrovano, u Centralom registru Privrednog suda u Podgorici (Registarski broj 4-0008623/001);
- Rješenje o izdavanju dozvole za obavljanje poslova osiguranja br. 33-1/08 od 22.02.2008. godine izdala Agencija za nadzor osiguranja CG;
- PIB (matični broj): 02702967;
- Šifra delatnosti: 66030.

Društvo je registrovano za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja propisanih članom 10 Zakona o osiguranju („Službeni list RCG“ broj 78/06 i 19/07).

Na dan 31.12.2008. godine Društvo je promenilo naziv iz „Delta Osiguranje“ AD Podgorica u „Delta Generali Osiguranje“ AD Podgorica (Centralni registar Privrednog suda u Podgorici, Potvrda o registraciji promjene podataka, registarski broj 4-0008623/002)

Odgovorna lica za sastavljanje Finansijskih izveštaja Društva sa stanjem na dan 31.12.2009. god., su:

- Direktor Direkcije za finansije: Sanja Darmanović, dipl.ec.
- Izvršni direktor: Dejan Bajić, dipl.ec.

Mišljenje ovlašćenog aktuara daje se na osnovu uvida u akta poslovne politike, računovodstvenu i drugu evidenciju Društva u periodu januar - decembar 2009. god.

Odbor direktora Društva, odgovoran je za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja Društva, a direktor Društva i lica koja sastavljaju finansijske izveštaje odgovorni su za tačnost i ispravnost istih, na osnovu kojih se zasniva mišljenje ovlašćenog aktuara.

Odgovornost ovlašćenog aktuara je da, na osnovu izvršenih ispitivanja finansijskih i drugih izveštaja, dâ svoje mišljenje o primeni opštih akata i akata poslovne politike u poslovanju i kod sastavljanja finansijskih izveštaja za period januar - decembar 2009. god.

MIŠLJENJE O IZVEŠTAJU O SPROVOĐENJU POLITIKE SAOSIGURANJA I REOSIGURANJA U 2009. GODINI

Na osnovu podataka dostavljenih od strane odgovornog lica zaduženog za poslove reosiguranja i saosiguranja konstatujem sledeće:

1. PODACI O ZAKLJUČENIM UGOVORIMA O SAOSIGURANJU I REOSIGURANJU PO VRSTAMA OSIGURANJA, TARIFAMA I RIZICIMA

Društvo ima zaključene ugovore o reosiguranju i saosiguranju sa Delta Generali Osiguranjem A.D.O. Beograd, Lovcen osiguranja A.D. Podgorica i Swiss Osiguranja A.D. Podgorica.

1.1. Ugovori o reosiguranju

1. Ugovor o reosiguranju imovinskih rizika broj 02/393 zaključen dana 03.04.2009.godine između Delta Generali Reosiguranja (Reosiguravač) i Delta Generali Osiguranja Podgorica (Cedent)
2. Ugovor o reosiguranju transporta broj 02/394 zaključen dana 03.04.2009.godine između Delta Generali Reosiguranja (Reosiguravač) i Delta Generali Osiguranja Podgorica (Cedent)
3. Ugovor o reosiguranju imovine (MET) broj 02/456 zaključen dana 14.04.2009.godine između Delta Generali Reosiguranja (Reosiguravač) i Delta Generali Osiguranja Podgorica (Cedent)
 - 3.1. Aneks br. 01/2009, ugovorima o reosiguranju imovine broj 02/456, zaključen u Beogradu dana 11.06.2009. godine pod brojem 02/777 između Delta Generali Reosiguranja (Reosiguravač) i Delta Generali Osiguranja Podgorica (Cedent).
4. Ugovor o reosiguranju odgovornosti (MET) broj 02/457 zaključen dana 14.04.2009. godine između Delta Generali Reosiguranja (Reosiguravač) i Delta Generali Osiguranja Podgorica (Cedent)
 - 4.1. Aneks br.01/2009, ugovorima o reosiguranju odgovornosti broj 02/457, zaključen u Beogradu dana 11.06.2009. godine pod brojem 02/776 između Delta Generali Reosiguranja (Reosiguravač) i Delta Generali Osiguranja Podgorica (Cedent).
5. Ugovor o reosiguranju broj 02/458 zaključen dana 14.04.2009.godine između Delta Generali Reosiguranja (Reosiguravač) i Delta Generali Osiguranja Podgorica (Cedent)
6. Ugovor o reosiguranju broj 02/455 zaključen dana 10.04.2009.godine između Delta Generali Reosiguranja (Reosiguravač) i Delta Generali Osiguranja Podgorica (Cedent)
7. Ugovor o reosiguranju broj 02/1772 zaključen dana 07.12.2009.godine između Delta Generali Reosiguranja (Reosiguravač) i Delta Generali Osiguranja Podgorica (Cedent).

1.1.1. Predmet reosiguranja, tip ugovora, trajanje ugovora udeo Cedenta i udeo Cesionara

1.1.1.1. Ugovor o reosiguranju broj 02/393

Predmet ovog ugovora je reosiguranje viška šteta po katastrofalnom događaju:

- požar i druge opasnosti
- ostala osiguranja imovine
- kasko motornih vozila

Vrsta ugovora o reosiguranju: Pasivno reosiguranje

Cedent: Delta Generali Osiguranje Podgorica

Reosiguravač: Delta Generali Reosiguranje

Trajanje ugovora: 01.01.2009. – 31.12.2009.

Udeo u riziku: Udeo Cedenta po svakom štetnom događaju:

- Požar i druge opasnosti	EUR 250,000
- Ostala osiguranja imovine	EUR 250,000

Limit ugovora: za main program: 525,000,000 EUR. Za kasko 525,000,000 EUR ali u višku iznad 3,500,000 EUR

1.1.1.2. Ugovor o reosiguranju broj 02/394

Predmet ovog ugovora je reosiguranje viška šteta za:

- Kasko osiguranje plovnih objekata u pomorskoj plovidbi.
- Kasko osiguranje plovnih objekata u rečno-jezerskoj plovidbi.
- Osiguranje robe u međunarodnom transportu.
- Osiguranje robe u domaćem transportu.

Vrsta ugovora o reosiguranju: Pasivno reosiguranje

Cedent: Delta Generali Osiguranje Podgorica

Reosiguravač: Delta Generali Reosiguranje

Trajanje ugovora: 01.01.2009. – 31.12.2009.

Udio u riziku: Udio Cedenta po svakom štetnom događaju je EUR 80,000.

Udio Reosiguravača iznosi 100% iznad udjela Cedenta.

Limit ugovora: 16,000,000 EUR

1.1.1.3. Ugovor o reosiguranju broj 02/456

Predmet ovog ugovora su :

- Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti izvan industrije i zanatstva.
 - o Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti u industriji i zanatstvu.
 - o Osiguranje od požara imovine elektroprivrede.
- Osiguranje tehničkih grana:
 - o Osiguranje mašina od loma.
 - o Osiguranje mašinske opreme elektroprivrednih organizacija od loma.
 - o Osiguranje objekata u izgradnji (uključujući odgovornost prema trećim licima i gubitak bruto dobiti investitora ≈ unapred izgubljena dobit - ALOP).
 - o Osiguranje objekata u montaži (uključujući odgovornost prema trećim licima i gubitak bruto dobiti investitora ≈ unapred izgubljena dobit - ALOP).
- Ostala osiguranja imovine:
 - o Osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništ
 - o Kombinovano osiguranje računara.

- Osiguranje finansijskih gubitaka:
 - o Osiguranje od opasnosti prekida rada usled opasnosti od požara.
 - o Osiguranje od opasnosti prekida rada usled opasnosti od loma.
- Osiguranje svih rizika (“all risk” polise).

Ugovor se primjenjuje za sve polise gde je suma osiguranja veća od EUR 350,000 za najveću lokaciju za sve vrste osiguranja definisane u ovom članu, osim za osiguranje mašina od loma gdje se uzimaju sve polise kod kojih je maksimalno moguća šteta MMS veća od EUR 350,000.

Vrsta ugovora o reosiguranju: Pasivno reosiguranje

Cedent: Delta Generali Osiguranje Podgorica

Reosiguravač: Delta Generali Reosiguranje

Trajanje ugovora: 01.01.2009. – 31.12.2009.

Udio u riziku:

Udio cedenta i reosiguravača za sekciju 1: neproporcionalnom načinu reosiguranja po principu viška šteta iznad samoprdržaja Cedenta koji se primenjuje na svaku štetu koju je Cedent isplatio Osiguraniku a po polisama koje su predmet ovog Ugovora i do limita odgovornosti definisanih pod Tačkom 1.u daljem tekstu po svakoj i pojedinačnoj šteti i ukupno za period trajanja osiguranja, isključujući prirodne nepogode.

Tačka 1. Maksimalna odgovornost Reosiguravača za vrste osiguranja iznosi:

- Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti izvan industrije i zanatstva.
 - o Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti u industriji i zanatstvu.
 - o Osiguranje od požara imovine elektroprivrede.
- Ostala osiguranja imovine:
 - o Osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništva
- Osiguranje finansijskih gubitaka:
 - o Osiguranje od opasnosti prekida rada usled opasnosti od požara.
 - o Osiguranje od opasnosti prekida rada usled opasnosti od loma.
- Osiguranje svih rizika (“all risk” polise).

Layer 1: EUR 39,620,000 konačne neto štete za svaku štetu i svaki rizik u višku iznad EUR 350,000 konačne neto štete za svaku štetu i svaki rizik.

Odnosno za vrste osiguranja:

- Osiguranje tehničkih grana:
 - o Osiguranje objekata u izgradnji (uključujući odgovornost prema trećim licima i gubitak bruto dobiti investitora ≈ unapred izgubljena dobit - ALOP).
 - o Osiguranje objekata u montaži (uključujući odgovornost prema trećim licima i gubitak bruto dobiti investitora ≈ unapred izgubljena dobit - ALOP).
 - o Kombinovano osiguranje računara
 - o Osiguranje mašina od loma
 - o Osiguranje mašinske opreme elektroprivrednih organizacija.

Layer 1A: EUR 14,490,000 konačne neto štete za svaku štetu i svaki rizik u višku iznad EUR 350,000 konačne neto štete za svaku štetu i svaki rizik.

Udio cedenta i reosiguravača za sekciju 2: proporcionalnom načinu reosiguranja (kvotno reosiguranje) koje se primenjuje na sve štete koje su se desile u toku perioda trajanja osiguranja a po polisama koje su predmet ovog Ugovora i do limita definisanih pod Tačkom 2. ovog Ugovora, isključujući prirodne nepogode.

Tačka 2. Udeo Cedenta u kvotnom delu u svakom riziku je 20% od kvotnog dela ali ne više od EUR 70,000 po riziku na bazi sume osiguranja (odnosno maksimalno moguće štete (MMS) za lom mašina), dok udeo Reosiguravača u svakom riziku je 80% od kvotnog dela ali ne više od EUR 280,000 po riziku na bazi sume osiguranja (odnosno maksimalno moguće štete (MMS) za lom mašina).

Limit ugovora:

Za vrste osiguranja

- Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti izvan industrije i zanatstva.

- Ostala osiguranja imovine:
 - Osiguranje finansijskih gubitaka
 - Osiguranje tehničkih grana izuzev objekata u montaži i izgradnji
- limit ugovora je EUR 39,970,000

Za vrste osiguranja

- Osiguranje objekata u izgradnji (uključujući odgovornost prema trećim licima i gubitak bruto dobiti investitora ≈ unapred izgubljena dobit - ALOP).
 - Osiguranje objekata u montaži (uključujući odgovornost prema trećim licima i gubitak bruto dobiti investitora ≈ unapred izgubljena dobit - ALOP).
- limit ugovora je EUR 14,840,000

1.1.1.3.1. Aneks br. 01/2009 ugovorima o reosiguranju imovine MET br. 02/456

Aneksom se izmjenjuju član 13 (profitna provizija) i član 16 (isplata šteta i obavještanje) osnovnog ugovora o reosiguranju imovine.

Profitna provizija

Reosiguravač odobrava Cedentu profitnu proviziju obračunatu prema sledećoj formuli :
Provizija na dobit odobrena od strane inostranog reosiguravača + provizija na dobit odobrena od strane Reosiguravača (DGRE).

Provizija na dobit odobrena od strane inostranog reosiguravača = x-y-z-m
Provizija na dobit odobrena od strane Reosiguravača (DGRE) =x1-y1-z1-m1

x-zarađena retrocesirana premija inostranog reosiguravača (=70%*100% zarađena premija cedenta)

x1- zarađena retrocesirana premija u samoprdržaju Reosiguravača (DGRE) (10%*100% zarađena premija Cedenta).

y-naplaćene štete, uključujući rezervisane, nastale prijavljene a neriješene štete (RBNS) i reervisane, nastale neprijavljene i neriješene štete (IBNR) od strane inostranog reosiguravača

Y1- naplaćene štete, uključujući rezervisane, nastale prijavljene a neriješene štete (RBNS) i reervisane, nastale neprijavljene i neriješene štete (IBNR) u samoprdržaju Reosiguravača (DGRE)

Z=24%*x-odobrene fiksna provizija od strane inostranog reosiguravača izračunata na zarađenu retrocesiranu premiju inostranog reosiguravača

Z1=20*x1- odobrene fiksna provizija od strane Reosiguravača(DGRE) izračunata na zarađenu retrocesiranu premiju u samoprdržaju Reosiguravača (DGRE)

M=19.25%*x-troškovi sprovođenja reosiguranja od strane inostranog reosiguravača izračunata na zarađenu retrocesiranu premiju inostranog reosiguravača

m1=19.25%*x1-troškovi sprovođenja reosiguranja od strane Reosiguravača(DGRE) izračunata na zarađenu retrocesiranu premiju Reosiguravača(DGRE)

Profitna provizija će se obračunavati na kraju svakog kvartala, a plaćanje profitne provizije će se vršiti jednom godišnje i to na 31.12. za svaku kalendarsku godinu.

Isplata šteta i obavještanje

Ugovorne strane su saglasne da je Cedent u obavezi da odmah prijavi Reosiguravaču nastanak svakog re/osiguranog slučaja za koji ima saznanja da se desio iznad EUR 175,000.

1.1.1.4. Ugovor o reosiguranju broj 02/457

Predmet ovog ugovora

- Osiguranje od opšte odgovornosti.
- Osiguranje proizvođača od odgovornosti za proizvode sa nedostatkom.
- Osiguranje od odgovornosti revizijskih društava.
- Osiguranje od odgovornosti aktuara.
- Osiguranje od odgovornosti advokata.
- Osiguranje od odgovornosti lekara.
- Osiguranje od projektantske odgovornosti.
- Osiguranje od odgovornosti javnih beležnika.
- Osiguranje od odgovornosti društva za posredovanje u osiguranju.
- Osiguranje direktora i članova uprave.
- Odgovornost poslodavaca prema zaposlenima.

Ugovor se primenjuje za sve polise gde je osigurana suma po jednom štetnom događaju veća od EUR 100,000.

Vrsta ugovora o reosiguranju: Pasivno reosiguranje

Cedent: Delta Generali Osiguranje Podgorica

Reosiguravač: Delta Generali Reosiguranje

Trajanje ugovora: 01.01.2009. – 31.12.2009.

Udeo u riziku:

Udeo cedenta i reosiguravača za sekciju 1: neproporcionalnom načinu reosiguranja po principu viška šteta iznad samoprdržaja Cedenta koji se primenjuje na svaku štetu koju je Cedent isplatio Osiguraniku a po polisama koje su predmet ovog Ugovora i do limita odgovornosti definisanih pod Tačkom 1.u daljem tekstu po svakoj i pojedinačnoj šteti i ukupno za period trajanja osiguranja. Za definisane limite Tačke 1. ovog Ugovora i za svaku telesnu povredu tzv. “bodily injury” važi 10% pune indeksne klauzule.

Tačka 1. Maksimalna odgovornost Reosiguravača za vrste osiguranja iznosi:

1. Osiguranje od opšte odgovornosti.
2. Osiguranje proizvođača od odgovornosti za proizvode sa nedostatkom.
3. Osiguranje od odgovornosti revizijskih društava.
4. Osiguranje od odgovornosti aktuara.
5. Osiguranje od odgovornosti advokata.
6. Osiguranje od odgovornosti lekara.
7. Osiguranje od projektantske odgovornosti.
8. Osiguranje od odgovornosti javnih beležnika.
9. Osiguranje od odgovornosti društva za posredovanje u osiguranju.
10. Odgovornost poslodavaca prema zaposlenima.

Layer 1: EUR 430,000 konačne neto štete za svaku štetu i svaki rizik u višku iznad EUR 100,000 konačne neto štete za svaku štetu i svaki rizik.

Osiguranje direktora i članova uprave su predmet reosiguranja samo uz posebnu saglasnost Reosiguravača.

Udeo cedenta i reosiguravača za sekciju 2: proporcionalnom načinu reosiguranja (kvotno reosiguranje) koje se primenjuje na sve štete koje su se desile u toku perioda trajanja osiguranja a po polisama koje su predmet ovog Ugovora i do limita definisanih pod Tačkom 2. ovog Ugovora.

Tačka 2. Udeo Cedenta u kvotnom delu u svakom riziku je 20% od kvotnog dela na bazi limita odgovornosti dok udeo Reosiguravača u svakom riziku je 80% od kvotnog dela na bazi limita odgovornosti.

Limit ugovora: Limit ne sme biti veći od EUR 530,000 za sve vrste osiguranja , izuzev za Odgovornost poslodavaca prema zaposlenima gde limit ne sme biti veći od EUR 100,000 ukoliko to prethodno odobri Reosiguravač.

1.1.1.4.1. Aneks br. 01/2009 ugovorima o reosiguranju odgovornosti MET br. 02/776

Aneksom se izmjenjuju član 13 (profitna provizija) i član 16 (isplata šteta i obavještanje) osnovnog ugovora o reosiguranju odgovornosti.

Profitna provizija

Reosiguravač odobrava Cedentu profitnu proviziju obračunatu prema sledećoj formuli :
Provizija na dobit odobrena od strane inostranog reosiguravača + provizija na dobit odobrena od strane Reosiguravača (DGRE).

Provizija na dobit odobrena od strane inostranog reosiguravača = $x-y-z-m$

Provizija na dobit odobrena od strane Reosiguravača (DGRE) = $x_1-y_1-z_1-m_1$

x -zarađena retrocesirana premija inostranog reosiguravača (=70%*100% zarađena premija cedenta)

x_1 - zarađena retrocesirana premija u samoprdržaju Reosiguravača (DGRE) (10%*100% zarađena premija Cedenta).

y -naplaćene štete, uključujući rezervisane, nastale prijavljene a neriješene štete (RBNS) i reervisane, nastale neprijavljene i neriješene štete (IBNR) od strane inostranog reosiguravača

Y_1 - naplaćene štete, uključujući rezervisane, nastale prijavljene a neriješene štete (RBNS) i reervisane, nastale neprijavljene i neriješene štete (IBNR) u samoprdržaju Reosiguravača (DGRE)

$Z=24\%*x$ -odobrene fiksna provizija od strane inostranog reosiguravača izračunata na zarađenu retrocesiranu premiju inostranog reosiguravača

$Z_1=20\%*x_1$ - odobrene fiksna provizija od strane Reosiguravača(DGRE) izračunata na zarađenu retrocesiranu premiju u samoprdržaju Reosiguravača (DGRE)

$M=19.5\%*x$ -troškovi sprovođenja reosiguranja od strane inostranog reosiguravača izračunata na zarađenu retrocesiranu premiju inostranog reosiguravača

$m_1=19.5\%*x_1$ -troškovi sprovođenja reosiguranja od strane Reosiguravača(DGRE) izračunata na zarađenu retrocesiranu premiju Reosiguravača(DGRE)

Profitna provizija će se obračunavati na kraju svakog kvartala, a plaćanje profitne provizije će se vršiti jednom godišnje i to na 31.12. za svaku kalendarsku godinu.

Isplata šteta i obavještanje

Ugovorne strane su saglasne da je Cedent u obavezi da odmah prijavi Reosiguravaču nastanak svakog re/osiguranog slučaja za koji ima saznanja da se desio iznad EUR 50,000.

1.1.1.5. Ugovor o reosiguranju broj 02/458

Predmet ovog ugovora je reosiguranje:

- Kolektivno-kombinovanog osiguranje zaposlenih

Vrsta ugovora o reosiguranju: Aktivno reosiguranje

Cedent: Delta Generali Osiguranje Podgorica

Reosiguravač: Delta Generali Reosiguranje

Trajanje ugovora: 01.01.2008. – neodređeno

Tip ugovora: proporcionalni (kvotni)

Udeo u riziku: Samoprdržaj Cedenta u svim polisama reosiguranih ovim Ugovorom i u okviru učestvovanja u internacionalnom “pooling planu” iznosiće maksimalno do 1% od rizika.

Samoprdržaj Cedenta u svim polisama reosiguranih ovim Ugovorom i u okviru učestvovanja u planu “captive reosiguranja” iznosiće maksimalno do 1% od rizika.

Samoprdržaj Cedenta u svim polisama reosiguranih ovim Ugovorm koje ne učestvuju u internacionalnom “pooling planu” i planu za “captive reosiguranje” iznosiće maksimalno do 75%

od rizika, osim ako se ugovorne strane ne dogovore o drugačijem procentu učešća Cedenta od slučaja do slučaja.

Cedent može u roku od tri meseca nakon davanja obaveštenja Reosiguravaču, da izmeni svoj samopridržaj koji se odnosi na sve poslove.

Odgovornost reosiguravača počinje i završava se istovremeno s odgovornošću Cedenta.

Obim odgovornosti Reosiguravača biće određen uslovima koji su navedeni u polisi Cedenta.

Odgovornost Reosiguravača za polise nezgode ne sme da pređe 2,000,000 EUR po osobi za 100% rizika.

1.1.1.6. Ugovor o reosiguranju broj 02/455

Predmet ovog ugovora je reosiguranje:

- Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti izvan industrije i zanatstva.
 - o Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti u industriji i zanatstvu.
 - o Osiguranje od požara imovine elektroprivrede.
- Osiguranje tehničkih grana:
 - o Osiguranje mašina od loma.
 - o Osiguranje mašinske opreme elektroprivrednih organizacija od loma.
 - o Osiguranje objekata u izgradnji (uključujući odgovornost prema trećim licima i gubitak bruto dobiti investitora ≈ unapred izgubljena dobit - ALOP).
 - o Osiguranje objekata u montaži (uključujući odgovornost prema trećim licima i gubitak bruto dobiti investitora ≈ unapred izgubljena dobit - ALOP).
- Ostala osiguranja imovine:
 - o Osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništ
 - o Kombinovano osiguranje računara.
- Osiguranje finansijskih gubitaka:
 - o Osiguranje od opasnosti prekida rada usled opasnosti od požara.
 - o Osiguranje od opasnosti prekida rada usled opasnosti od loma.
- Osiguranje svih rizika (“all risk” polise).

Cedent: Delta Generali Osiguranje Podgorica

Reosiguravač: Delta Generali Reosiguranje

Trajanje ugovora: 01.01.2009.-31.12.2009.

Udeo Cedenta: 140,000 EUR

Udeo reosiguravaca: 210,000 EUR iznad udela cedenta

1.1.1.7. Ugovor o reosiguranju broj 02/1772

Predmet ovog ugovora je reosiguranje viška šteta koje nastanu u toku perioda trajanja ovog ugovora a po osnovu osiguranja vlasnika autobusa i teretnih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima.

Vrsta ugovora o reosiguranju: Pasivno reosiguranje

Cedent: Delta Generali Osiguranje Podgorica

Reosiguravač: Delta Generali Reosiguranje

Trajanje ugovora: 01.01.2009. – 31.12.2009.

Udio u riziku: Udio Cedenta po svakom štetnom događaju je EUR 260,000.

Udio Reosiguravača : iznad udjela cedenta ali ne iznad limita odgovornosti propisane Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju Republike Crne Gore za autobuse i teretna vozila.

Limit ugovora: Maksimalni kombinovani limit odgovornosti (za štete zbog smrti, tjelesne povrede, narušeno zdravlje i štete zbog uništenja ili oštećenja stvari) za autobuse i teretna vozila a koji je propisan Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju Republike Crne Gore iznosi EUR 350.000.

1.2. Aktivni ugovori o saosiguranju

1. Ugovor o zajedničkom nošenju i raspodjeli rizika za osigurnaje imovine A.D. Niksic, broj 02/041, zaključen između Lovcen osiguranja A.D., Swiss Osiguranja A.D., i Delta Generali Osiguranja A.D.

1.2.1. Predmet saosiguranja , tip ugovora, trajanje ugovora i udeo saosiguravača za ugovore za aktivno saosiguranje koji su na snazi u 2009. godini:

1.2.1.1. Ugovor o saosiguranju broj 02/041

Predmet ovog ugovora je sasosiguranje preuzetih rizika u osiguravajuće pokriće kojima je izložena imovina i imovinski interesi osiguranika Elektroprivreda Crne Gore AD Niksic.
Predmet saosiguranja je:

- **Osiguranje od požara i nekih drugih opasnosti** po polisama broj 0518997,0518995,0518994,0518992, 0518987, 0518986, 0518982, 0518981, 0518980, 0518979, 0518973, 0518972, 0518971, 0518970, 0518969, 0518964, 0518963, 0518962, 0518961, 0518960, 0518958, 0518957, 0518956,
- **Osiguranje mašina od loma** po polisama broj 0517726, 0517727, 0517728, 0517729, 0517732, 0517733, 0517734, 0517735, 0518965, 0518966, 0518967, 0518968, 0518974, 0518975, 0518976, 0518983, 0518984, 0518985, 0518988, 0518989, 0.519000, 0518999.
- **Osiguranje odgovornosti** 0517730, 0517731, 0518977,

Vrsta ugovora o saosiguranju: Aktivno saosiguranje

Vodeći saosiguravač: Lovcen Osiguranje AD,

Trajanje ugovora: 01.01.2009 - neodređeno

Udio vodećeg saosiguravača u preuzetim rizicima je 60%.

Udio pratećeg saosiguravača Delta Generali Osiguranje AD u preuzetim rizicima je 20%.

Udio pratećeg saosiguravača Swiss Osiguranje AD u preuzetim rizicima je 20%:

1.3. Pasivni ugovori o saosiguranju

Društvo nije imalo sklopljenih pasivnih ugovora o saosiguranju u periodu januar - decembar 2009. godine.

1.4. Fakultativno osiguranje

Za viškove rizika koji nisu bili obuhvaćeni postojećim ugovorima ili su prevazilazili kapacitete automatskog imovinskog ugovora o reosiguranja obezbeđeno je pokriće putem fakultativnog reosiguranja.

- Fakultativno reosiguranje od požara i drugih opasnosti Gorenje dd za period 01.01.2009. do 01.01.2010. godine, 99% cedirano kod Delta Generali Reosiguranja Beograd. Ukupna suma osiguranja za ovaj ugovor je 4,246,607 EUR.
- Fakultativno reosiguranje odgovornosti Gorenje dd za period 01.01.2009. do 01.01.2010. godine, 99% cedirano kod Delta Generali Reosiguranja Beograd. Limit po ovoj polisi je 500,000 EUR po štetnom događaju i za period trajanja osiguranja.
- Fakultativno reosiguranje motornih vozila za Hypo Alpe Adria Leasing doo za period 11.05.2009. do 11.05.2010. godine, 55% cedirano kod Delta Generali Reosiguranja Beograd. Ukupna suma osiguranja za ovaj ugovor je 211,100.53 EUR
- Fakultativno reosiguranje posla aktivnog saosiguranja Elektroprivrede Crna Gora AD Nikšić. Za period 01.01.2009-01.01.2010. Kompletne poslove koji su vezani za reosiguranje vršiče Lider ovog Ugovora Lovćen Osiguranje AD, prema svojim originalnim uslovima zaključenih reosiguravajućeg pokrivača sa svim izmjenama i dopunama koje se dese u toku trajanja ovog Ugovora.
- Fakultativno reosiguranje motornih vozila Rudnika Uglja AD za period 01.07.2009 – 01.07.2010 po polisama broj 6260, 6261, 6262, 6263, 6264, 6265, 6266, 6267, 6268, 6269, 6270, 6271, 6272, 6273, 6282. Reosiguranja rizika vrši se između ugovornih strana po proporcionalnom načinu - ekscedent.
- Fakultativno reosiguranje odgovornosti vazduhoplova za štetu pričinjenu trećim licima i putnicima (kombinovana odgovornost) Ugovornika Osiguranja Slav Lajf DOO za period 18.09.2009 u 00.00h – 17.09.2010 u 24h. Reosiguranja rizika vrši se između ugovornih strana po proporcionalnom načinu. Broj polise je 7750612. 99.5% rizika je cedirano kod Delta Generali Reosiguranja Beograd. Kombinovani pojedinačni limit odgovornosti je 8.000.000 eura.
- Fakultativno reosiguranje motornih vozila za Hypo Alpe Adria Leasing doo za period 21.10.2009. do 21.10.2010. godine, 20.88% cedirano kod Delta Generali Reosiguranja Beograd. Ukupna suma osiguranja za ovaj ugovor je 120,070.90 EUR
- Fakultativno reosiguranje motornih vozila za NLB Leasing doo za period 25.12.2009. do 25.12.2010. godine, 6.79% cedirano kod Delta Generali Reosiguranja Beograd. Ukupna suma osiguranja za ovaj ugovor je 101.922.68 EUR.
- Fakultativno reosiguranje opšte odgovornosti za proizvode sa nedostatkom osiguranika Crnagoraput doo prema fronting programu Strabag AG. Reosiguranje rizika se vrši po kvotnom načinu reosiguranja. Broj lokalne polise je 7750488. 99% rizika je cedirano kod reosiguravača Delta Generali Reosiguranje Beograd. Limit odgovornosti je 1.500.000 eur po jednom štetnom događaju i 4.500.000 eur za period osiguranja.
- Fakultativno reosiguranje opšte odgovornosti za proizvode sa nedostatkom osiguranika Strabag doo Podgorica prema fronting programu Strabag AG. Reosiguranje rizika se vrši po kvotnom načinu reosiguranja. Broj lokalne polise je 7750489. 99% rizika je cedirano kod reosiguravača Delta Generali Reosiguranje Beograd. Limit odgovornosti je 1.500.000 eur po jednom štetnom događaju i 4.500.000 eur za period osiguranja.

2. MIŠLJENJE O IZNOSU SAMOPRIDRŽAJA PO VRSTAMA OSIGURANJA

Društvo je donelo Tabelu maksimalnog samoprdržaja, po vrstama osiguranja za 2009 godinu, i ista izgleda ovako:

**TABELA MAKSIMALNOG SAMOPRIDRŽAJA
PO VRSTAMA OSIGURANJA ZA 2009 GODINU**

Vrsta osiguranja	Visina samoprdržaja u 2009 godini u EUR
1	2
OSIGURANJE OD POSLEDICE NEZGODE	50.000
DOBROVOLJNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	50.000
OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA	95.000
OSIGURANJE ŠINSKIH VOZILA	95.000
OSIGURANJE VAZDUHOPLOVA	95.000
OSIGURANJE PLOVNIH OBJEKATA	95.000
OSIGURANJE ROBE U PREVOŽU	80.000
OSIGURANJE IMOVINE OD POŽARA I DRUGIH OPASNOSTI	140.000
OSTALA OSIGURANJA IMOVINE	140.000
OSIG. ODGOVORNOSTI ZBOG UPOTREBE MOTORNIH VOZILA	260.000
OSIGURANJE ODGOVORNOSTI ZBOG UPOTREBE VAZDUHOPLOVA	87.500
OSIG. ODGOVORNOSTI ZBOG UPOTREBE PLOVNIH OBJEKATA	87.500
OSIGURANJE OD OPŠTE ODGOVORNOSTI	140.000
OSIGURANJE KREDITA	140.000
OSIGURANJE JEMSTVA	140.000
OSIGURANJE FINANSIJSKIH GUBITAKA	140.000
OSIGURANJE TROŠKOVA PRAVNE ZAŠTITE	140.000
OSIGURANJE POMOĆI NA PUTOVANJU	140.000
DRUGE VRSTE NEŽIVOTNIH OSIGURANJA	140.000

Maksimalni iznosi samoprdržaja po vrstama osiguranja i ukupno utvrđeni, u skladu su sa aktuarskim načelima i strukom osiguranja. Maksimalni iznosi samoprdržaja obezbeđuju sigurnost i stabilnost u poslovanju Društva i adekvatni su u odnosu na iznose premija i šteta Društva po vrstama osiguranja kojima se Društvo bavi, i očekivanom portfelju osiguranja i politici saosiguranja i reosiguranja.

Tabela maksimalnog samoprdržaja utvrđena je na osnovu odredaba Pravilnika o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja i Pravilnika o tehničkim osnovama, koji su doneti od strane nadležnog organa Društva.

3. OBRAČUN PREMIJE REOSIGURANJA I SAOSIGURANJA

EUR

Vrsta osiguranja		Premija sopstvenog portfelja	Učešće	Premija primljenih saosiguranja	Premija data u saosiguranje	Premija data u reosiguranje	Premija u samopridržaju	Procenat premije u samopridržaju
1	2	3	4	5	6	7	8=3+5-6-7	9=8/(3+5)
Osiguranje od posledica nezgode	01	273,524	5.77%	0	0	4,878	268,646	98.22%
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	02	61,394	1.30%	0	0	0	61,394	100.00%
Osiguranje motornih vozila	03	566,378	11.95%	0	0	75,476	490,902	86.67%
Osiguranje šinskih vozila	04	0	0.00%	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje vazduhoplova	05	0	0.00%	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje plovniha objekata	06	0	0.00%	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje robe u prevozu	07	30,277	0.64%	0	0	2,342	27,935	92.26%
Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	08	152,511	3.22%	49,571	0	149,937	52,145	34.19%
Ostala osiguranja imovine	09	357,456	7.54%	221,886	0	165,736	413,606	115.71%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	10	3,264,768	68.89%	0	0	44,881	3,219,887	98.63%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	11	5,775	0.12%	0	0	5,473	302	5.23%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovniha objekata	12	0	0.00%	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje od opšte odgovornosti	13	26,155	0.55%	39,954	0	20,462	45,647	174.52%
Osiguranje kredita	14	0	0.00%	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje jemstva	15	0	0.00%	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje finansijskih gubitaka	16	0	0.00%	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje troškova pravne zaštite	17	0	0.00%	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje pomoći na putu	18	1,065	0.02%	0	0	0	1,065	100.00%
Drugo neživotno osiguranje	19	0	0.00%	0	0	0	0	0.00%
Ukupno neživotno osiguranje		4,739,303	100.00%	311,411	0	469,185	4,581,529	96.67%

Premija u samopridržaju je razlika između obračunate premije osiguranja i primljene premije saosiguranja u tekućem periodu, i obračunate premije date u saosiguranje i reosiguranje, i ista je u skladu sa Odlukom o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja i ukupnom iznosu samopridržaja.

Društvo je u obračunskom periodu ostvarilo ukupnu premiju osiguranja u iznosu od 4,739,303 EUR u sopstvenom portfelju i 311,411 EUR kroz primljeno saosiguranje.

Premija osiguranja prenetu u saosiguranje i reosiguranje iznosi 3.33%.

Prenos osiguranih rizika u saosiguranje i reosiguranje, Društvo je izvršilo u skladu sa aktima poslovne politike i propisima.

4. LIKVIDIRANE ŠTETE NEŽIVOTNIH OSIGURANJA U DGO KOJE SU PREDMET REOSIGURANJA ZA PERIOD OD 01.01.2009.-31.12.2009. GODINE

EUR

Šifra	Vrsta osiguranja	Broj šteta	Ukupan iznos štete	Učešće DGO u šteti	Učešće reosiguravača u šteti
01	Osiguranje od posledica nezgode	0	0	0	0
02	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	0	0	0	0
03	Osiguranje motornih vozila	0	0	0	0
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0	0	0
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0	0	0
06	Osiguranje plovnih objekata	0	0	0	0
07	Osiguranje robe u prevozu	0	0	0	0
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	130	15,694	4,411	11,283
09	Ostala osiguranja imovine	133	64,022	19,197	44,824
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	0	0	0	0
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	0	0	0
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0	0	0
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	0	0	0	0
14	Osiguranje kredita	0	0	0	0
15	Osiguranje jemstva	0	0	0	0
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0	0
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0	0
18	Osiguranje pomoći na putu	0	0	0	0
19	Drugo neživotno osiguranje	0	0	0	0
	UKUPNO	263	79,716	23,608	56,107

Zaključno sa četvrtim kvartalom 2009 godine u Delta Generali Osiguranju prijavljeno je i likvidirano ukupno 263 štete u kojima je udeo imao reosiguravač, u ukupnom iznosu od 79,716 EUR. Udeo reosiguravača u ovim štetama je bio 56,107 EUR ili 70.38%.

Sve štete u okviru Ostalih osiguranja imovine su se odnosile na Osiguranje mašina od loma.

5. LIKVIDIRANE ŠTETE NEŽIVOTNIH OSIGURANJA U DGO KOJE SU PREDMET PASIVNOG SAOSIGURANJA ZA PERIOD OD 01.01.2009.-31.12.2009. GODINE

U toku 2009. godine Društvo nije imalo sklopljenih ugovora pasivnog saosiguranja ni likvidiranih šteta po osnovu istih.

6. LIKVIDIRANE ŠTETE U DGO KOJE SU PREDMET AKTIVNOG SAOSIGURANJA ZA PERIOD OD 01.01.2009.-31.12.2009. GODINE

EUR

Šifra	Vrsta osiguranja	Broj šteta	Ukupan iznos štete	Učešće DGO u šteti	Učešće saosiguravača u štetama
01	Osiguranje od posledica nezgode	0	0	0	0
02	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	0	0	0	0
03	Osiguranje motornih vozila	0	0	0	0
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0	0	0
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0	0	0
06	Osiguranje plovnih objekata	0	0	0	0
07	Osiguranje robe u prevozu	0	0	0	0
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	127	49,971	9,994	39,977
09	Ostala osiguranja imovine	244	455,029	91,006	364,024
10	Osig. od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	0	0	0	0
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	0	0	0
12	Osig. od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0	0	0
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	602	91,961	18,392	73,568
14	Osiguranje kredita	0	0	0	0
15	Osiguranje jemstva	0	0	0	0
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0	0
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0	0
18	Osiguranje pomoći na putu	0	0	0	0
19	Drugo neživotno osiguranje	0	0	0	0
	UKUPNO	973	596,961	119,392	477,569

Ukupan iznos rešenih šteta po osnovu poslova aktivnog saosiguranja je 596,961 EUR, a Delta Generali Osiguranje učestvuje sa 119,392 EUR odnosno 20%.

Sve štete u okviru Ostalih osiguranja imovine su se odnosile na Osiguranje mašina od loma.

7. REZERVISANE PRIJAVLJENE ŠTETE NEŽIVOTNIH OSIGURANJA U DGO KOJE SU PREDMET REOSIGURANJA ZA PERIOD OD 01.01.2009.-31.12.2009. GOD.

EUR

Šifra	Vrsta osiguranja	Broj šteta	Ukupan iznos štete	Učešće DGO u šteti	Učešće reosiguravača u šteti
01	Osiguranje od posledica nezgode	0	0	0	0
02	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	0	0	0	0
03	Osiguranje motornih vozila	0	0	0	0
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0	0	0
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0	0	0
06	Osiguranje plovnih objekata	0	0	0	0
07	Osiguranje robe u prevozu	0	0	0	0
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	2	11,000	440	10,560
09	Ostala osiguranja imovine	6	6,300	2,220	4,080
10	Osig. od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	0	0	0	0
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	0	0	0
12	Osig. od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0	0	0
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	0	0	0	0
14	Osiguranje kredita	0	0	0	0
15	Osiguranje jemstva	0	0	0	0
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0	0
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0	0
18	Osiguranje pomoći na putu	0	0	0	0
19	Drugo neživotno osiguranje	0	0	0	0
	UKUPNO	8	17,300	2,660	14,640

Zaključno sa 31.12.2009. godine Društvo je imalo ukupno 8 rezervisanih šteta koje su predmet reosiguranja. Ukupan iznos šteta je 17,300 EUR, od čega je učešće Društva u štetama 2,660 EUR, a učešće reosiguravača 14,640 EUR.

8. REZERVISANE PRIJAVLJENE ŠTETE U DGO KOJE SU PREDMET PASIVNOG SAOSIGURANJA ZA PERIOD OD 01.01.2009.-31.12.2009. GODINE

U toku 2009. godine Društvo nije imalo sklopljenih ugovora pasivnog saosiguranja ni rezervisanih šteta po osnovu istih.

9. REZERVISANE PRIJAVLJENE ŠTETE U DGO KOJE SU PREDMET AKTIVNOG SAOSIGURANJA ZA PERIOD OD 01.01.2009.-31.12.2009. GODINE

EUR

Šifra	Vrsta osiguranja	Broj šteta	Ukupan iznos štete	Učešće DGO u šteti	Učešće saosiguravača u štetama
01	Osiguranje od posledica nezgode	0	0	0	0
02	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	0	0	0	0
03	Osiguranje motornih vozila	0	0	0	0
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0	0	0
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0	0	0
06	Osiguranje plovnih objekata	0	0	0	0
07	Osiguranje robe u prevozu	0	0	0	0
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	2	55,000	11,000	44,000
09	Ostala osiguranja imovine	22	77,000	15,400	61,600
10	Osig. od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	0	0	0	0
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	0	0	0
12	Osig. od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0	0	0
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	16	2,110	422	1,688
14	Osiguranje kredita	0	0	0	0
15	Osiguranje jemstva	0	0	0	0
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0	0
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0	0
18	Osiguranje pomoći na putu	0	0	0	0
19	Drugo neživotno osiguranje	0	0	0	0
	UKUPNO	40	134,110	26,822	107,288

Napomena: Iznosi rezervisanih šteta u tabeli su prikazani bez pratećih troškova za likvidaciju šteta

Zaključno sa 31.12.2009. godine Društvo je imalo ukupno 40 rezervisanih šteta koje su predmet aktivnog saosiguranja. Ukupan iznos šteta je 134,110 EUR, od čega je učešće Društva u štetama 26.822 EUR, a učešće saosiguravača 107,288 EUR.

10. OBRAČUN PRENOSNE PREMIJE

Obračun prenosne premije po polisama koje padaju na teret reosiguravača, kao i prenosne premije po osnovu primljenog saosiguranja vršen je sa stanjem na dan 31.12.2009.

EUR

Vrsta osiguranja		Prenosna premija primljenog saosiguranja	Prenosna premija data u saosiguranje	Prenosna premija data u reosiguranje
Osiguranje od posledica nezgode	01	0	0	1,559
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	02	0	0	0
Osiguranje motornih vozila	03	0	0	29,961
Osiguranje šinskih vozila	04	0	0	0
Osiguranje vazduhoplova	05	0	0	0
Osiguranje plovnih objekata	06	0	0	0
Osiguranje robe u prevozu	07	0	0	0
Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	08	136	0	41,176
Ostala osiguranja imovine	09	608	0	18,618
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	10	0	0	0
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	11	0	0	3,913
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	12	0	0	0
Osiguranje od opšte odgovornosti	13	109	0	1,342
Osiguranje kredita	14	0	0	0
Osiguranje jemstva	15	0	0	0
Osiguranje finansijskih gubitaka	16	0	0	0
Osiguranje troškova pravne zaštite	17	0	0	0
Osiguranje pomoći na putu	18	0	0	0
Drugo neživotno osiguranje	19	0	0	0
Ukupno neživotno osiguranje		853	0	96,569

Prenosna premija reosiguranja je obračunata u skladu sa ugovorima o reosiguranju i saosiguranju.

11. PRIMENA ELABORATA O PROCENI MMŠ

Društvo rizike u osiguravajuće pokriće preuzima na osnovu sačinjenih elaborata od strane stručne službe Društva o proceni visine rizika koji se preuzima u osiguranje i na osnovu istih se utvrđuje maksimalno moguća šteta, a na osnovu koga se utvrđuje iznos rizika koji se pokriva sopstvenim sredstvima i iznose koji se prenosi u saosiguranje i reosiguranje.

12. OPRAVDANOST POLITIKE SAOSIGURANJA I REOSIGURANJA

Ostvarena premija osiguranja i premija saosiguranja i reosiguranja za period januar - decembar 2009. godine, prikazana je u Tački 3. ovog dokumenta.

Premija saosiguranja i reosiguranja u ukupnoj premiji osiguranja učestvuju sa 9.29%, od čega premija saosiguranja u ukupnoj premiji osiguranja učestvuje sa 0.00% a premija reosiguranja sa 9.29%.

Udeli reosiguravača i saosiguravača u likvidiranim i rezervisanim štetama dati su i tačkama 4. – 9. ovog dokumenta.

Odnos premije date u saosiguranje i reosiguranje i udela u štetama, u tekućoj poslovnoj godini prikazan je u sledećoj tabeli:

EUR

Vrsta	Premija	Udeli u štetama		Odnos
		Likvidirane štete	Rezervisane štete	
Pasivno saosiguranje	0	0	0	0.00%
Reosiguranje	469,185	56,107	14,640	15.08%
Ukupno	469,185	56,107	14,640	15.08%

Udeli u štetama saosiguravača i reosiguravača u premiji reosiguranja i saosiguranja iznose samo 15.08%. Treba imati u vidu da izravnaje rizika između cedenta i reosiguravača može da se izvrši u jednom dužem vremenskom periodu.

13. BRUTO MERODAVNI TEHNIČKI REZULTAT (BMTR)

EUR

Vrsta osiguranja	Prenosna tehnička premija na početku perioda	Ostvarena tehnička premija u periodu	Rezervisane štete na početku perioda	Likvidirane štete u toku perioda	Prenosna tehnička premija na kraju perioda	Rezervisane štete na kraju perioda	Merodavna tehnička premija	Merodavne štete	Merodavni tehnički rezultat	
1	2	3	4	5	6	7	8 = 2+3-6	9=5+7-4	10=8-9	11=9/8
Osiguranje od posledica nezgode	50,742	170,736	614	60,613	67,508	16,446	153,970	76,445	77,525	49.65%
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	8,370	40,993	0	13,128	14,320	2,530	35,043	15,658	19,385	44.68%
Osiguranje motornih vozila	84,548	351,154	3,820	150,219	184,034	71,519	251,668	217,918	33,750	86.59%
Osiguranje šinskih vozila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje vazduhoplova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje plovnih objekata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje robe u prevozu	8,858	18,772	17	6,312	8,740	631	18,890	6,926	11,964	36.66%
Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	53,807	94,557	14	12,968	46,692	2,464	101,672	15,417	86,255	15.16%
Ostala osiguranja imovine	94,992	221,610	1	24,819	93,698	4,737	222,904	29,555	193,349	13.26%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	157,305	2,492,196	8,279	304,492	1,281,265	283,775	1,368,236	579,988	788,248	42.39%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	3,580	0	0	2,560	0	1,020	0	1,020	0.00%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje od opšte odgovornosti	2,087	16,216	0	7,036	2,436	4,244	15,867	11,280	4,587	71.09%
Osiguranje kredita	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje jemstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje pomoći na putu	394	671	0	0	433	0	632	0	632	0.00%
Druge vrste neživotnih osiguranja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
UKUPNO:	461,103	3,410,485	12,745	579,587	1,701,686	386,346	2,169,902	953,187	1,216,715	43.93%

Ukupan bruto merodavni tehnički rezultat je pozitivan, kao i kod svih vrsta osiguranja. BMTR je obračunat u skladu sa pravilima struke osiguranja i propisima.

14. NETO MERODAVNI TEHNIČKI REZULTAT (NMTR)

EUR

Vrsta osiguranja	Prenosna tehnička premija na početku perioda	Ostvarena tehnička premija u periodu	Rezervisane štete na početku perioda	Likvidirane štete u toku perioda	Prenosna tehnička premija na kraju perioda	Rezervisane štete na kraju perioda	Merodavna tehnička premija	Merodavne štete	Merodavni tehnički rezultat	
1	2	3	4	5	6	7	8 = 2+3-6	9=5+7-4	10=8-9	11=9/8
Osiguranje od posledica nezgode	50,742	167,663	614	60,613	66,536	16,446	151,869	76,445	75,424	50.34%
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	8,370	40,993	0	13,128	14,320	2,530	35,043	15,658	19,385	44.68%
Osiguranje motornih vozila	82,106	304,359	3,820	150,219	165,459	71,519	221,006	217,918	3,088	98.60%
Osiguranje šinskih vozila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje vazduhoplova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje plovnih objekata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje robe u prevozu	8,858	17,319	17	6,312	8,740	631	17,437	6,926	10,511	39.72%
Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	23,958	32,330	14	12,406	21,247	4,103	35,041	16,495	18,546	47.07%
Ostala osiguranja imovine	85,439	256,423	1	77,623	82,532	23,346	259,330	100,968	158,362	38.93%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	157,305	2,458,086	8,279	304,492	1,281,266	283,775	1,334,125	579,988	754,137	43.47%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	189	0	0	134	0	55	0	55	0.00%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje od opšte odgovornosti	2,087	28,301	0	26,767	1,671	6,715	28,717	33,482	-4,765	116.59%
Osiguranje kredita	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje jemstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
Osiguranje pomoći na putu	394	671	0	0	433	0	632	0	632	0.00%
Druge vrste neživotnih osiguranja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00%
UKUPNO:	419,259	3,306,334	12,745	651,560	1,642,338	409,065	2,083,255	1,047,880	1,035,375	50.30%

Ukupan neto merodavni tehnički rezultat je pozitivan, kao i kod svih vrsta osiguranja, osim kod osiguranja od opšte odgovornosti. NMTR iznosi 116.59% dok je BMTR 71.09% kod osiguranja od opšte odgovornosti, zbog očigledno neodgovarajućeg preuzimanja rizika od strane vodećeg saosiguravača. Preporučuje se Društvu da obrati veću pažnju na rizike koje preuzima putem aktivnog posla saosiguranja. NMTR je obračunat u skladu sa pravilima struke osiguranja i propisima.

MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA I GODIŠNJEM IZVEŠTAJU O POSLOVANJU SA STANJEM NA DAN 31.12.2009. GODINE

POSEBAN DEO

15. PRIMENA OPŠTIH I POSEBNIH USLOVA OSIGURANJA I TARIFA PREMIJA

1) Osiguranje od posledica nesrećnog slučaja – nezgode

U osiguranju od posledica nesrećnog slučaja-nezgode, ostvareni su pozitivni tehnički rezultati. Neto tehnički rezultat iznosi 0.5034. Bruto tehnički rezultat je takođe pozitivan i iznosi 0.4965.

U ovoj vrsti osiguranja na uzorku od 30 polisa se uglavnom poštovala tarifa premije osiguranja, ali je takođe zaključeno da se u nekim slučajevima odobravao veći popust nego što je predviđen tarifom premije što je posledica preuzimanja rizika u osiguranje putem tendera i neloyalne konkurencije na tržištu osiguranja.

2) Osiguranje motornih vozila (kasko)

U osiguranju motornih vozila ostvareni su pozitivni tehnički rezultati, tako da neto iznosi 0.986, što nije toliko dobar tehnički rezultat. Bruto tehnički rezultat iznosi 0.8659, što je bolji rezultat od rezultata u samopridržaju.

U svim obrađenim slučajevima je bila pravilna primena tarifa premije osiguranja. Odobravani su i odgovarajući popusti i doplaci u okviru tarifa premija osiguranja u ovoj vrsti, a prema izvršenom slučajnom uzorkovanju na 30 polisa osiguranja.

3) Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti

Kod osiguranja imovine od požara i nekih drugih opasnosti ostvareni su pozitivni tehnički rezultati. Neto rezultat iznosi 0.4707, dok bruto rezultat iznosi 0.1516.

U ovoj vrsti osiguranja na uzorku od 30 polisa nije utvrđena nepravilna primena uslova i tarifa premija osiguranja.

4) Ostala osiguranja imovine

Kod osiguranja imovine od požara i nekih drugih opasnosti ostvareni su pozitivni tehnički rezultati. Neto rezultat iznosi 0.3893, dok bruto rezultat iznosi 0.1326.

U ovoj vrsti osiguranja na uzorku od 30 polisa nije utvrđena nepravilna primena uslova i tarifa premija osiguranja.

5) Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila

Kod osiguranja imovine od požara i nekih drugih opasnosti ostvareni su pozitivni tehnički rezultati. Neto rezultat iznosi 0.4347, dok bruto rezultat iznosi 0.4239.

U ovoj vrsti osiguranja na uzorku od 30 polisa nije utvrđena nepravilna primena uslova i tarifa premija osiguranja.

6) Sumarno, sve vrste osiguranja

Na kraju 2009. godine, bruto merodavni tehnički rezultat za sve vrste osiguranja je 43.93%, a neto merodavni tehnički rezultat za sve vrste osiguranja iznosi 50.3%, te se na osnovu tehničkog rezultata može zaključiti da je tarifni sistem dovoljan za pokriće budućih obaveza po štetama.

16. PRIMENA ODLUKE O KRITERIJUMIMA, NAČINU UTVRĐIVANJA I TABELI MAKSIMALNOG SAMOPRIDRŽAJA I UKUPNOM IZNOSU SAMOPRIDRŽAJA

Na osnovu podataka iz Tačke 2. ovog dokumenta utvrđeno je da su maksimalni iznosi samopridržaja po vrstama osiguranja i ukupno utvrđeni, u skladu sa aktuarskim načelima i strukom osiguranja. Maksimalni iznosi samopridržaja obezbeđuju sigurnost i stabilnost u poslovanju Društva i adekvatni su u odnosu na iznose premija i šteta Društva po vrstama osiguranja kojima se Društvo bavi, i očekivanom portfelju osiguranja i politici saosiguranja i reosiguranja. Društvo je ovu Odluku primenjivalo u 2009 godini.

Tabela maksimalnog samopridržaja utvrđena je na osnovu odredaba Pravilnika o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja i Pravilnika o tehničkim osnovama, koji su doneti od strane nadležnog organa Društva.

Reosiguranje nepokrivenih viškova rizika iznad samopridržaja društvo je izvršilo pod uslovima i na način predviđen aktom poslovne politike koji ovo pitanje reguliše.

17. PRIMENA PRAVILNIKA O USLOVIMA I NAČINU DEPONOVANJA I ULAGANJA SREDSTAVA DRUŠTVA

Društvo je donelo Pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava osiguranja, u skladu sa odredbama Zakona o osiguranju i Odlukom, koja ovo pitanje reguliše. Navedeni poslovni akt Društva primenjivan je u toku poslovne godine.

Društvo raspolaže akcijskim kapitalom u iznosu od 2,900,000.00 EUR, tako da ispunjava uslove iz člana 21. Zakona za obavljanje delatnosti za koju je registrovano. Ukupne garantne rezerve i kapital iznad garantnih rezervi iznose 2,677,927.24 EUR.

Pokrivenost garantnih rezervi, kapitala iznad garantnih rezervi i tehničkih rezervi prikazana je u sledećim tabelama:

A) Izvori sredstava garantnih rezervi

Naziv	Iznos	%
Osnovni kapital	2,900,000.00	110.60%
Gubitak iz ranijih godina	-333,774.30	-12.73%
Dobit tekuće godine 50%	55,850.77	2.13%
Garantna rezerva	2,622,076.47	100.00%
Dobit tekuće godine 50%	55,850.77	100.00%
Kapital iznad garantne rezerve	55,850.77	100.00%
Ukupno garantne rezerve i kapital iznad garantne rezerve	2,677,927.24	100.00%

Pokrivenost garantnih rezervi i kapitala iznad garantnih rezervi utrživom aktivom, izgleda ovako:

Naziv	Iznos	%
Potraživanja od osiguranika po osnovu premije osiguranja, nedospela	508,126.24	19.38%
Depoziti po viđenju	435,886.93	16.62%
Unapred plaćeni troškovi pribave osiguranja	421,227.13	16.06%
Oprema	305,673.08	11.66%
Ostali dugoročni plasmani-oročeni depozit, garancija za zelene kartone	300,000.00	11.44%
Depoziti za zelenu kartu kod ProCredit banke Beograd	200,000.00	7.63%
Potraživanja po osnovu premije saosiguranja u zemlji	155,642.42	5.94%
Dati avansi	134,979.73	5.15%
Ulaganja na tuđim nekretninama	54,284.92	2.07%
Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	50,000.00	1.91%
Devizni računi	17,665.47	0.67%
Tekuci računi	12,524.22	0.48%
Nematerijalna ulaganja	12,374.82	0.47%
Materijal - polise osiguranja	7,692.51	0.29%
Dati avansi za nekretnine	5,999.00	0.23%
Plasman garantne rezerve	2,622,076.47	100.00%
Unapred plaćeni troškovi pribave osiguranja	55,850.77	100.00%
Plasmani kapitala iznad garantne rezerve	55,850.77	100.00%
Ukupan plasman garantne rezerve i kapital iznad garantne rezerve	2,677,927.24	100.00%

Garantne rezerve pokrivene su nedospelim potraživanjima od osiguranika po osnovu premije osiguranja sa 19.38%, depozitima po viđenju sa 16.62%, unapred plaćenim troškovima pribave osiguranja sa 16.06%, opremom sa 11.66%, ostalim dugoročnim plasmanima sa 11.44%, depozitom za zelenu kartu sa 7.63%, potraživanjima po osnovu premije saosiguranja u zemlji sa 5.94%, datim avansima sa 5.15%, ulaganjima na tuđim nekretninama sa 2.07%, učešćem u kapitalu drugih pravnih lica sa 1.91%, sredstvima na tekućim i deviznim računima sa 1.15%, nematerijalnim ulaganjima sa 0.47%, materijalom - polise osiguranja sa 0.29% i datim avansima za nekretnine sa 0.23%.

Naziv	Iznos
Depoziti po viđenju	435,886.93
Ostali dugoročni plasmani-oročeni depozit, garancija za zelene kartone	300,000.00
Depoziti za zelenu kartu kod ProCredit banke Beograd	200,000.00
Devizni računi	17,665.47
Tekuci računi	12,524.22
Plasman garantne rezerve sredstvima kojima se pokrivaju tehničke rezerve	966,076.62

Garantne rezerve su pokrivene prema članu 93. Zakona o osiguranju sredstvima kod banaka sa 36.84%, s tim da se iznos od 200,000 EUR ne nalazi kod banke sa sedištem u Republici, pošto se radi o depozitu položenom shodno Sporazumu između Udruženja osiguravača Srbije i Ministarstva finansija Crne Gore u vezi obavljanja poslova u međunarodnom sistemu zelene karte.

Potrebno je u narednom periodu restrukturirati politiku ulaganja i deponovanja sredstava Društva i tako obezbediti da svi propisani limiti budu poštovani.

Kapital iznad garantnih rezervi pokriven je unapred plaćenim troškovima pribave osiguranja.

Deponovanja i ulaganja garantnih rezervi i kapitala iznad garantnih rezervi u periodu januar–decembar 2009. godine, vršena su u skladu sa Zakonom o osiguranju i Pravilnikom o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava Društva koja ova pitanja regulišu. Rizičnost i struktura pokrivenosti izvora sredstava garantnih rezervi je u skladu sa strukom osiguranja i propisima.

B) Izvori sredstava tehničkih rezervi neživotnih osiguranja

Naziv	Iznos EUR	%
Prenosna premija neživotnog osiguranja	2,360,344.30	84.48%
Prenosna premija neživotnog saosiguranja	853.17	0.03%
Rezervisane štete neživotnog osiguranja	386,345.95	13.83%
Rezervisane štete primljenih saosiguranja	37,358.95	1.34%
Rezerva za izravnaje rizika	8,860.12	0.32%
Ukupna tehnička rezerva	2,793,762.49	100.00%

Tehničke rezerve neživotnih osiguranja utvrđene su u skladu sa aktima poslovne politike Društva koji ova pitanja regulišu. Prenosne premije u ukupnim tehničkim rezervama učestvuju sa 84.51%, rezervisane štete sa 15.17% i rezerva za izravnaje rizika sa 0.32%. Obračun tehničkih rezervi neživotnih osiguranja izvršen je u skladu sa propisima i aktima poslovne politike Društva, koji ovo pitanje regulišu.

Pokrivenost sredstava tehničkih rezervi neživotnih osiguranja utrživom aktivom, izgleda ovako:

Naziv	Iznos EUR	%
Tekući računi	83,812.87	3.00%
Kratkoročni finansijski plasmani kod banaka	994,097.08	35.58%
Depoziti po viđenju	1,715,852.54	61.42%
Ukupni plasmani tehničkih rezervi osiguranja	2,793,762.49	100.00%

Izvori sredstava tehničkih rezervi neživotnih osiguranja pokriveni su sredstvima na tekućim računima sa 3.00%, kratkoročni finansijski plasmani kod banaka sa 35.58% i depozitima po viđenju sa 61.42%, što je u skladu sa propisima i aktima poslovne politike Društva. Ulaganja i deponovanja u depozite kod pojedinačne banke sa sedištem u Crnoj Gori, u skladu su sa Pravilnikom o ograničenjima deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava garantne rezerve društva za osiguranje, izuzev kod ulaganja u dve banke, gde je uočeno manje prekoračenje propisanih 20%. Preporuka menadžmentu je usklađivanje procenata pojedinačnih ulaganja i deponovanja sa propisima u prvom kvartalu 2010. godine.

C) Ostali izvori sredstava osiguranja

Naziv	Iznos EUR	%
Obaveze za premiju reosiguranja	214,628.47	34.75%
Obaveze po osnovu šteta	101,238.43	16.39%
Primljeni avansi	91,473.57	14.81%
Obaveze prema dobavljačima	49,255.07	7.97%
Obaveze za proviziju iz poslova saosiguranja	28,015.79	4.54%
Obaveze za naknadu i poreze na zarade	16,857.27	2.73%
Obaveze za porez na poslove osiguranja	11,612.46	1.87%
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	7,956.33	1.29%
Obaveze za prizor na porez - zarada	397.30	0.06%
Obaveze	521,434.69	84.41%
Doprinosi za preventivu	96,274.71	15.59%
Preventiva	96,274.71	15.59%
Ostali izvori (obaveze i preventiva)	617,709.40	100.00%

Drugi izvori Društva sa stanjem na dan 31.12.2009 godine, iznose 521,434.69 EUR, od tog iznosa doprinos za preventivu iznosi 96,274.71 EUR ili 15.59%. Najveći izvor ostalih sredstava su obaveze za premiju reosiguranja 34.75% i obaveze po osnovu šteta 16.39% i primljeni avansi 14.81%.

Pokrivenost ostalih izvora sredstava osiguranja utrživom aktivom, izgleda ovako:

Naziv	Iznos EUR	%
Unapred plaćeni troškovi pribave osiguranja	232,435.73	37.63%
Prenosna premija koja pada na teret reosiguravača	96,568.65	15.63%
Potraživanja od osiguranika po osnovu premije osiguranja, dospela	96,211.09	15.57%
Potraživanja za provizije iz poslova osiguranja i reosiguranja	60,784.59	9.84%
Potraživanje po osnovu učešća u naknadi šteta u zemlji iz poslova reosiguranja	47,842.27	7.75%
Ostala AVR	15,443.68	2.50%
Dati avansi za štete iz osiguranja	15,124.17	2.45%
Rezervisane štete osiguranja koje padaju na teret reosiguravača	14,640.00	2.37%
Potraživanja za kamatu	13,152.71	2.13%
Potraživanja po osnovu prava na regres	11,892.41	1.93%
Unapred plaćeni troškovi	9,326.20	1.51%
Ostala potraživanja	4,287.90	0.69%
Ukupni plasmani ostalih izvora	617,709.40	100.00%

Ostale obaveze su u najvećem procentu pokrivena unapred plaćenim troškovima pribave osiguranja sa 37.63%, prenosnom premijom koja pada na teret reosiguravača sa 15.63%, dospelim potraživanjima od osiguranika po osnovu premije osiguranja sa 15.57% i potraživanjima za provizije iz poslova osiguranja i reosiguranja sa 9.84%.

Presek bilansa stanja na podbilanse

Struktura	Sredstva	Izvori sredstava
Garantne rezerve i kapital iznad garantnih rezervi	2,677,927.24	2,677,927.24
Tehničke rezerve neživotnih osiguranja	2,793,762.49	2,793,762.49
Ostali izvori sredstava	617,709.40	617,709.40
Ukupno	6,089,399.13	6,089,399.13
Bilans stanja	6,089,399.13	6,089,399.13

Podbilansi sredstava i izvora sredstava garantnih rezervi i kapitala iznad garantnih rezervi, tehničkih rezervi i ostalih izvora sredstava se slažu.

18. PRIMENA PRAVILNIKA O MAKSIMALNIM STOPAMA REŽIJSKOG DODATKA

Maksimalne stope režijskog dodatka po vrstama osiguranja

Društvo je raspored premije osiguranja za 2009. godinu, izvršilo na osnovu Pravilnika o maksimalnim stopama režijskog dodatka, koji je donet u skladu sa propisima.

Sif	Vrste osiguranja	Ukupna premija	Tehnicka premija	Preventiva	Rezijski dodatak	RD/ ukupna premija u %
1	Osiguranje od posledica nezgode	273,524	170,736	8,530	94,258	34.46%
2	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	61,394	40,993	1,842	18,559	30.23%
3	Osiguranje motornih vozila	566,378	351,154	16,991	198,233	35.00%
4	Osiguranje sinških vozila	0	0	0	0	0.00%
5	Osiguranje vazduhoplova	0	0	0	0	0.00%
6	Osiguranje plovnih objekata	0	0	0	0	0.00%
7	Osiguranje robe u prevozu	30,277	18,772	908	10,597	35.00%
8	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	152,511	94,557	4,575	53,379	35.00%
9	Ostala osiguranja imovine	357,456	221,610	10,724	125,122	35.00%
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	3,264,768	2,492,196	24,854	747,718	22.90%
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	5,775	3,581	173	2,021	35.00%
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0	0	0	0.00%
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	26,155	16,216	785	9,154	35.00%
14	Osiguranje kredita	0	0	0	0	0.00%
15	Osiguranje jemstva	0	0	0	0	0.00%
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0	0	0.00%
17	Osiguranje troškova pravne zastite	0	0	0	0	0.00%
18	Osiguranje pomoci na putu	1,065	671	21	373	35.02%
19	Drugo nezivotno osiguranje	0	0	0	0	0.00%
	Ukupno neživotno osiguranje:	4,739,303	3,410,486	69,403	1,259,414	26.57%

Ukupan režijski dodatak u ukupnoj premiji osiguranja učestvuje sa 26.57%. Režijski dodatak u tekućoj godini iznosi 1,259,414 EUR. Raspored premije osiguranja izvršen je u skladu sa aktom poslovne politike koji ovo pitanje reguliše.

Troškovi sprovođenja poslova osiguranja

Pokrivenost troškova sprovođenja osiguranja režijskim dodatkom, izgleda ovako:

EUR

Struktura pokrivenosti troškova	Iznos	
	31.12.2009.	31.12.2008
Režijski dodatak tekuće godine	1,259,414	87,066
Troškovi sprovođenja osiguranja	1,709,912	727,362
Pokrivenost troškova sprovođenja osiguranja režijskim dodatkom	73.65%	11.97%

Ostvareni troškovi sprovođenja osiguranja u tekućoj godini iznose 1,709,912 EUR i pokriveni su 73.65% režijskim dodatkom, što je značajno veći procenat u odnosu na pokrivenost prošle godine od 11.97%. Preostali deo troškova pokriven je najvećim delom finansijskim prihodima, odnosno prihodima ostvarenim po osnovu deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih i garantnih rezervi i ostalim poslovnim prihodima. Društvo je uprkos većim troškova sprovođenja osiguranja u odnosu na režijski dodatak raspolagalo izvorima sredstava za uredno pokriće obaveza za isplatu šteta i ugovorenih iznosa po osnovu ugovora o osiguranju.

S obzirom na veći iznos troškova sprovođenja osiguranja u odnosu na režijski dodatak potrebno je nastaviti sa aktivnostima smanjenja troškova započelih u 2009 godini kojima bi se troškovi sprovođenja osiguranja sveli u okvir režijskog dodatka. U odnosu na prethodnu godinu pokrivenost troškova je značajno porasla, te možemo zaključiti da su sprovedene aktivnosti imale pozitivan efekat.

Kako je Društvo ostvarilo izrazito pozitivan bruto merodavni tehnički rezultat od 43.93% preporučuje se restrukturiranje režijskog dodatka i tehničke premije u ukupnoj premiji osiguranja. Društvo je ostvarilo pozitivan poslovni rezultat koji je veći od preostalog dela nepokrivenih troškova sprovođenja osiguranja, što navodi na zaključak da poslovanje nije ugroženo odnosno obezbeđeno je očuvanje vrednosti imovine, stabilnost i solventnost poslovanja.

Kod osiguranja od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila, iznos troškova sprovođenja osiguranja nije poznat, jer Društvo nije vodilo navedene troškove po vrstama osiguranja. Preporuka Društvu je da što pre počne da troškove sprovođenja osiguranja vodi po vrstama neživotnih osiguranja.

19. PRIMENA PRAVILNIKA O FORMIRANJU I NAČINU OBRAČUNAVANJA I VISINI PRENOSNIH PREMIJA

Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija doneo je nadležni organ Društva i isti je primenjivan u skladu sa propisima.

EUR

Šifra	Vrsta osiguranja	Premija iz svog portfelja	Struktura premije u %	Prenosna premija	Index u % 5/3
1	2	3	4	5	6
01	Osiguranje od posledica nezgode	273,524	5.77	108,341	39.61
02	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	61,394	1.30	20,020	32.61
03	Osiguranje motornih vozila	566,378	11.95	296,830	52.41
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0.00	0	0.00
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0.00	0	0.00
06	Osiguranje plovnih objekata	0	0.00	0	0.00
07	Osiguranje robe u prevozu	30,277	0.64	14,097	46.56
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	152,511	3.22	75,309	49.38
09	Ostala osiguranja imovine	357,456	7.54	151,126	42.28
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	3,264,768	68.89	1,685,876	51.64
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	5,775	0.12	4,130	71.51
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0.00	0	0.00
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	26,155	0.55	3,928	15.02
14	Osiguranje kredita	0	0.00	0	0.00
15	Osiguranje jemstva	0	0.00	0	0.00
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0.00	0	0.00
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0.00	0	0.00
18	Osiguranje pomoći na putu	1,065	0.02	687	64.55
19	Drugo neživotno osiguranje	0	0.00	0	0.00
UKUPNO		4,739,303	100.00	2,360,344	49.80

Prenosna premija u proseku iznosi 49.8%, dok je prethodne godine iznosila 56.72% od ukupne premije osiguranja. Od ukupne premije osiguranja na osiguranje motornih vozila (auto-kasko i autoodgovornost) otpada 80.84%, što je veliki rast u odnosu na prethodnu godinu kada je bilo 47.99%, učešće premije osiguranja nezgode i zdravstvenog osiguranja u ukupnoj premiji osiguranja se smanjilo sa 12.84% koliko je bilo prethodne godine na 7.07% tekuće godine, premija ostalih osiguranja u ukupnoj premiji osiguranja učestvuje sa 12.1% (prethodne je bilo više, 39.17%).

Prenosna premija kod osiguranja autoodgovornosti u proseku iznosi 51.64%, a prethodne godine je iznosila 54.57% premije. Kod osiguranja auto-kaska prenosna premija iznosi 52.41%, a prethodne godine je bila 65.08% od iznosa premije. Kod ostalih vrsta osiguranja prenosna premija kreće se od 15.02% do 71.51%.

Prenosna premija obračunata je u skladu sa aktom poslovne politike, koji ovo pitanje reguliše, prema vremenu trajanja osiguranja (pro-rata-temporis) od ukupne premije, u skladu sa aktuarskim načelima i strukom osiguranja.

20. PRIMENA PRAVILNIKA O NAČINU UTVRĐIVANJA DELA TEHNIČKE PREMIJE ZA ISPLATU NASTALIH NEISPLAĆENIH OBAVEZA (REZERVISANE ŠTETE)

Data tabela predstavlja obračun neto rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta na 31.12.2009. godine.

Šifra vrste osig.	Vrsta osiguranja	ki, i=t,t-1,t-2			at	Iznos rešenih šteta i rezervisanih (nastalih prijavljenih a nerešenih) šteta u tekućoj godini (obračunskom periodu)			Iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta Rt(IBNR)	
		kt-2	kt-1	kt (tekuća godina)		5a- Likvidirane	5b - Prijavljene nerešene	5 Total		6=4*5
		1	2	3						
01	Osiguranje od posledica nezgode	0.0000	0.0000	0.0684	0.10000	56,501	8,800	65,301	6,530	
02	Zdravstveno osiguranje	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	12,237	1,031	13,268	1,327	
03	Osiguranje motornih vozila	0.0000	0.0000	0.0054	0.10000	144,728	47,450	192,178	19,218	
04	Osiguranje šinskih vozila	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
05	Osiguranje vazduhoplova	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
06	Osiguranje plovnih objekata	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
07	Osiguranje robe u prevozu	0.0000	0.0000	0.1271	0.10000	5,883	0	5,883	588	
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	0.0000	0.0000	0.0522	0.10000	10,799	1,844	12,643	1,264	
09	Ostala osiguranja imovine	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	69,317	13,231	82,548	8,255	
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	0.0000	0.0000	0.1521	0.54330	283,837	71,480	355,317	193,045	
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	0.0000	0.0000	0.0323	0.10000	24,951	3,422	28,373	2,837	
14	Osiguranje kredita	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
15	Osiguranje jemstva	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
18	Osiguranje pomoći na putovanju	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
19	Druge vrste neživotnih osiguranja	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
22	Dopunsko osiguranje uz osiguranje života	0.0000	0.0000	0.0000	0.10000	0	0	0	0	
I. Ukupno životna osiguranja (22)						0	0	0	0	
II. Ukupno neživotna osiguranja (od 1 do 19)						608,254	147,258	755,512	233,065	
UKUPNO (I+II)						608,254	147,258	755,512	233,065	

Društvo raspolaže aktom poslovne politike, kojim je regulisano rezervisanje nerešenih odštetnih zahteva i isti je donet na osnovu Zakona o osiguranju i Odluke o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervisanih šteta. Pravilnik se primenjuje u skladu sa svojim odredbama i uputstvom za njegovo sprovođenje.

Obračun za sve nastale neprijavljene štete je izvršen po Pravilniku, izuzev za osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila. S obzirom da je utvrđeno da se striktnim pridržavanjem Pravilnika dobija iznos koji značajno podcenjuje rezervaciju za nastale neprijavljene štete u osiguranju od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila, odlučeno je uz odobrenje regulatornog organa da se primeni iskustvo Delta Generali grupe o strukturi likvidiranih šteta, rezervisanih nastalih a neprijavljenih šteta i rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta za osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila i time podignu rezervacije za nastale neprijavljene štete na realan nivo.

Učešće likvidiranih i rezervisanih šteta u ukupnoj tehničkoj premiji osiguranja

Učešće rešenih i rezervisanih odštetnih zahteva u tehničkoj premiji osiguranja, izgleda kao što je prikazano u tabeli koja sledi:

EUR

Šifra	Vrsta osiguranja	Tehnička premija (TP)	Rešene štete		Ukupno rezervisane nastale prijavljene a nerešene štete (RBNS)		Ukupno rezervisane nastale neprijavljene štete (IBNR)		Učešće rešenih šteta u TP (%)	Učešće RBNS u TP (%)	Učešće IBNR u TP (%)	Učešće rešenih i rez. šteta u TP (%)
			Iznos bez troškova	Troškovi	Iznos bez troškova	Troškovi	Iznos bez troškova	Troškovi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 = 4/3	11 = 6/3	12 = 8/3	13 = 10+11+12
01	Osiguranje od posledica nezgode	170,736	56,501	4,112	8,800	640	6,530	475	33.09	5.15	3.82	42.07
02	Zdravstveno osiguranje	40,993	12,237	891	1,031	75	1,327	97	29.85	2.52	3.24	35.60
03	Osiguranje motornih vozila	351,154	144,728	10,532	47,450	3,453	19,218	1,399	41.21	13.51	5.47	60.20
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00
06	Osiguranje plovniha objekata	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00
07	Osiguranje robe u prevozu	18,772	5,883	428	0	0	588	43	31.34	0.00	3.13	34.48
08	Osig. imovine od požara i drugih opasnosti	94,557	22,083	1,607	12,404	903	3,449	251	23.35	13.12	3.65	40.12
09	Ostala osiguranja imovine	221,610	114,141	8,306	17,311	1,260	13,145	957	51.51	7.81	5.93	65.25
10	Osiguranje od autoodgovornosti	2,492,196	283,837	20,655	71,480	5,202	193,045	14,048	11.39	2.87	7.75	22.00
11	Osig. od odg. zbog upotrebe vazduhoplova	3,581	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00
12	Osig. od odg. zbog upotrebe plovniha objekata	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	16,216	24,951	1,816	3,422	249	2,837	206	153.86	21.10	17.50	192.46
14	Osiguranje kredita	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00
15	Osiguranje jemstva	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Osiguranje pomoći na putovanju	671	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Druge vrste neživotnih osiguranja	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00
	Ukupno	3,410,485	664,362	48,347	161,898	11,782	240,140	17,475	19.48	4.75	7.04	31.27

U osiguranju od posledica nesrećnog slučaja, nezgode rešene i rezervisane štete u tehničkoj premiji učestvuju sa 42.07%. Kod osiguranja motornih vozila auto-kasko navedeno učešće iznosi 60.2%. Kod osiguranja od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila učešće rešenih i rezervisanih šteta u tehničkoj premiji iznosi 22%. Ukupno učešće rešenih i rezervisanih šteta u tehničkoj premiji osiguranja iznosi 31.27%. Na osnovu navedenih podataka može se zaključiti da je odnos rešenih i rezervisanih šteta u odnosu na tehničku premiju u celini bio veoma povoljan, a što ima za posledicu dobar finansijski rezultat.

S obzirom na prikazane i navedene podatke može se zaključiti da je rezervacija šteta izvršena realno u skladu sa aktuarskim načelima i strukom osiguranja.

Realnost rezervisanih šteta izgleda ovako:

EUR

Šifra	Vrsta osiguranja	Rešene štete				Rezervisane štete - prijavljene a nerešene				Prosečno rešena šteta		Prosečno rezervisana šteta	
		Broj		Iznos		Broj		Iznos		U redovnom postupku	U sudskom postupku	U redovnom postupku	U sudskom postupku
		Redovnih	U sporu	Redovnih	U sporu	Redovnih	U sporu	Redovnih	U sporu				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
01	Osiguranje od posledica nezgode	93	0	56,501	0	8	0	8,800	0	608	0	1,100	0
02	Zdravstveno osiguranje	10	0	12,237	0	3	0	1,031	0	1,224	0	344	0
03	Osiguranje motornih vozila	91	0	144,728	0	20	0	47,450	0	1,590	0	2,373	0
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
06	Osiguranje plovnih objekata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
07	Osiguranje robe u prevozu	56	0	5,883	0	0	0	0	0	105	0	0	0
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	135	0	22,083	0	3	0	12,404	0	164	0	4,135	0
09	Ostala osiguranja imovine	279	0	114,141	0	26	0	17,311	0	409	0	666	0
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	254	0	283,837	0	46	0	71,480	0	1,117	0	1,554	0
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	616	0	24,950	0	17	0	3,422	0	41	0	201	0
14	Osiguranje kredita	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Osiguranje jemstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Osiguranje pomoći na putovanju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Druge vrste neživotnih osiguranja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	1534	0	664,361	0	123	0	161,898	0	433	0	1,316	0

Rezervacija šteta izvršena je u skladu sa odredbama akta poslovne politike, koji ovo pitanje reguliše. Kod osiguranja od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila prosečno rezervisana šteta veća je od prosečno likvidirane u toku poslovne godine za 39.06% u redovnom postupku, a u sudskom postupku nije bilo šteta. Kod osiguranja motornih vozila auto-kasko prosečno rezervisana šteta u redovnom postupku u odnosu na prosečno rešenu štetu veća je za 49.17%; kod osiguranja od posledica nezgode prosečno rezervisana šteta veća je od prosečno likvidirane za 81.06% u redovnom postupku, a u sudskom postupku nije bilo šteta. Na osnovu navedenih podataka može se zaključiti da je izvršena realna procena rezervacija šteta sa stanjem na dan 31.12.2009. godine.

Rezervisanje za nastale neprijavljene štete

Nastale neprijavljene štete utvrđene su u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja dela tehničke premije za isplatu nastalih neisplaćenih obaveza (rezervisane štete) i iste iznose:

EUR

Šifra	Vrsta osiguranja	Ukupno rezervisane štete sa troškovima	Ukupno rezervisane nastale prijavljene a nerešene štete sa troškovima	Ukupno rezervisane nastale neprijavljene štete sa troškovima	Učešće 5/3 u %
1	2	3	4	5	6
01	Osiguranje od posledica nezgode	16,446	9,440	7,005	42.60
02	Zdravstveno osiguranje	2,529	1,106	1,423	56.27
03	Osiguranje motornih vozila	71,519	50,903	20,616	28.83
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0	0	0.00
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0	0	0.00
06	Osiguranje plovnih objekata	0	0	0	0.00
07	Osiguranje robe u prevozu	631	0	631	100.00
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	17,006	13,307	3,700	21.75
09	Ostala osiguranja imovine	32,673	18,571	14,102	43.16
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	283,775	76,682	207,094	72.98
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	0	0	0.00
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0	0	0.00
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	6,715	3,671	3,044	45.33
14	Osiguranje kredita	0	0	0	0.00
15	Osiguranje jemstva	0	0	0	0.00
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0	0.00
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0	0.00
18	Osiguranje pomoći na putovanju	0	0	0	0.00
19	Druge vrste neživotnih osiguranja	0	0	0	0.00
	Ukupno	431,294	173,680	257,615	59.73

Rezervacija za nastale a neprijavljene štete izvršena je u skladu sa poslovnim aktom, koji ovo pitanje reguliše. Nastale a neprijavljene štete u ukupno rezervisanim štetama u proseku učestvuju sa 59.73%, rezervacija za nastale a neprijavljene štete kod osiguranja autoodgovornosti iznosi 207,094 evra ili 72.98% od ukupno rezervisanog iznosa.

Rezervacija za nastale a neprijavljene štete izvršena je u skladu sa aktuarskim načelima, i strukom osiguranja. Rezervisane štete sa stanjem na dan 31.12.2009. godine iznose 64.92% u odnosu na ukupno rešene štete u tekućoj godini.

21. PRIMENA PRAVILNIKA O FORMIRANJU I KORIŠĆENJU REZERVI ZA IZRAVNANJE RIZIKA

Šifra	Vrsta osiguranja	Tehnička premija u samoprdrzaju tekuće godine ili obračunskog perioda	Standardno odstupanje S (xij)	Broj standardnih odstupanja iz tačke 7. Ove odluke	Gornja granica obaveze rezervi za izravnanje rizika (1*2*3)	Prosečan merodavni tehnički rezultat posmatranog perioda	Godišnji merodavni tehnički rezultat tekuće godine	Stanje rezervi za izravnanje rizika na početku tekuće godine	Povećanje rezervi (0.035*4)	Dodatno povećanje rezervi	Smanjenje rezervi	Stanje rezervi na kraju tekuće godine ili obračunskog perioda (7+8+9-10)	RIR na dan 31.12.09.
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
01	Osiguranje od posledica nezgode	167,663	0.1073	1	17,990	0.4275	0.5034	0	630	0	12,726	-12,096	0
02	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	40,993	0.3159	1	12,950	0.2234	0.4468	0	453	0	9,158	-8,705	0
03	Osiguranje motornih vozila	304,359	0.0383	2	17,485	1.0131	0.9860	0	612	8,248	0	8,860	8,860
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0.0000	2	0	0.0000	0.0000	0	0	0	0	0	0
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0.0000	2	0	0.0000	0.0000	0	0	0	0	0	0
06	Osiguranje plovnih objekata	0	0.0000	2	0	0.0000	0.0000	0	0	0	0	0	0
07	Osiguranje robe u prevozu	17,319	0.2132	2	7,385	0.2465	0.3972	0	258	0	2,610	-2,352	0
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	32,330	0.1478	2	9,557	0.3662	0.4707	0	334	0	3,378	-3,044	0
09	Ostala osiguranja imovine	256,423	0.2751	3	211,626	0.1948	0.3893	0	7,407	0	49,874	-42,467	0
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	2,458,086	0.1926	2	710,141	0.2985	0.4347	0	24,855	0	334,791	-309,936	0
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	188	0.0000	2	0	0.0000	0.0000	0	0	0	0	0	0
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0.0000	1	0	0.0000	0.0000	0	0	0	0	0	0
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	28,301	0.8244	2	46,663	0.5830	1.1659	0	1,633	0	16,497	-14,863	0
14	Osigurnje kredita	0	0.0000	3	0	0.0000	0.0000	0	0	0	0	0	0
15	Osiguranje jemstva	0	0.0000	3	0	0.0000	0.0000	0	0	0	0	0	0
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0.0000	3	0	0.0000	0.0000	0	0	0	0	0	0
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0.0000	1	0	0.0000	0.0000	0	0	0	0	0	0
18	Osiguranje pomoći na putu	671	0.0000	1	0	0.0000	0.0000	0	0	0	0	0	0
19	Druge vrste neživotnih osiguranja	0	0.0000	1	0	0.0000	0.0000	0	0	0	0	0	0
UKUPNO		3,306,334		xxxxxxx	xxxxxxx				xxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxxx	-384,603	8,860

Obračun rezervi za izravnanje rizika je izvršen u skladu sa Pravilnikom o formiranju i korišćenju rezervi za izravnanje rizika.

22. PRIMENA PRAVILNIKA O USLOVIMA I NAČINU SAOSIGURANJA I REOSIGURANJA

Društvo je donelo navedeni Pravilnik i isti se primenjuje. Premija osiguranja u samopridržaju utvrđena je na osnovu odredaba ovog Pravilnika.

23. PRIMENA PRAVILNIKA O USLOVIMA I NAČINU OSTVARIVANJA REGRESA

Društvo je donelo Pravilnik i isti primenjuje. U poslovnoj godini ostvareni su prihodi po osnovu regresnih potraživanja u iznosu od 16,933.32 EUR, a prethodne godine ostvareno je 1.098,42 EUR. Međutim, isti su relativno mali i iznose 2.55% od ukupno rešenih šteta sa troškovima. Potraživanja po osnovu regresa naplaćena su sa 30% uspeha.

24. KONSTATACIJE O DOSTAVLJANJU IZMENA I DOPUNA AKATA POSLOVNE POLITIKE

Društvo je sve izmene i dopune uslova i tarifa premije osiguranja i akata poslovne politike, koje su bile u periodu januar - decembar 2009. godine, dostavilo Agenciji za nadzor osiguranja.

NAPOMENE:

I. AŽURNOST U REŠAVANJU ODŠTETNIH ZAHTEVA

Ažurnost rešavanja odštetnih zahteva osiguranika, korisnika osiguranja i trećih lica u periodu januar-decembar 2009. godine, izgleda ovako:

u komadima

Šifra	Vrsta osiguranja	Štete u tekućoj godini			Odbijene štete		Rešene štete				Isplaćene štete		Rezervisane štete			
		Prenos	Prijavljeno	Ukupno	Odbijene	%	Iz ranijih god.	Iz tekuće god.	Ukupno	%	Isplaćene	%	Iz ranijih god.	Iz tekuće god.	Ukupno	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
01	Osiguranje od posledica nezgode	0	108	108	7	6.48%	0	93	93	86.11%	93	86.11%	0	8	8	7.41%
	u redovnom post.	0	108	108	7	6.48%	0	93	93	86.11%	93	86.11%	0	8	8	7.41%
	u sudskom post.			0		0.00%			0	0.00%	0	0.00%			0	0.00%
02	Zdravstveno osiguranje	0	14	14	1	7.14%	0	10	10	71.43%	10	71.43%	0	3	3	21.43%
	u redovnom post.	0	14	14	1	7.14%	0	10	10	71.43%	10	71.43%	0	3	3	21.43%
	u sudskom post.			0		0.00%	0	0	0	0.00%		0.00%			0	0.00%
03	Osiguranje motornih vozila	2	110	112	1	0.89%	2	89	91	81.25%	91	81.25%	0	20	20	17.86%
	u redovnom post.	2	110	112	1	0.89%	2	89	91	81.25%	91	81.25%	0	20	20	17.86%
	u sudskom post.		0	0		0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%		0	0	0.00%
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0		0	0	0.00%	0		0	0.00%	0	0.00%			0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
06	Osiguranje plovnih objekata	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0	0	0	0	0.00%		0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%			0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%

Šifra	Vrsta osiguranja	Štete u tekućoj godini			Odbijene štete		Rešene štete				Isplaćene štete		Rezervisane štete			
		Prenos	Prijavljeno	Ukupno	Odbijene	%	Iz ranijih god.	Iz tekuće god.	Ukupno	%	Isplaćene	%	Iz ranijih god.	Iz tekuće god.	Ukupno	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
07	Osiguranje robe u prevozu	0	78	78	22	28.21%	0	56	56	71.79%	56	71.79%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0	78	78	22	28.21%	0	56	56	71.79%	56	71.79%	0	0	0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
08	Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	0	145	145	7	4.83%	0	135	135	93.10%	135	93.10%	0	3	3	2.07%
	u redovnom post.	0	145	145	7	4.83%	0	135	135	93.10%	135	93.10%	0	3	3	2.07%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
09	Ostala osiguranja imovine	0	321	321	16	4.98%	0	279	279	86.92%	279	86.92%	0	26	26	8.10%
	u redovnom post.	0	321	321	16	4.98%	0	279	279	86.92%	279	86.92%	0	26	26	8.10%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	3	334	337	37	10.98%	3	251	254	75.37%	254	75.37%	0	46	46	13.65%
	u redovnom post.	3	334	337	37	10.98%	3	251	254	75.37%	254	75.37%	0	46	46	13.65%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovni objekata	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	0	642	642	9	1.40%	0	616	616	95.95%	616	95.95%	0	17	17	2.65%
	u redovnom post.	0	642	642	9	1.40%	0	616	616	95.95%	616	95.95%	0	17	17	2.65%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%

Šifra	Vrsta osiguranja	Štete u tekućoj godini			Odbijene štete		Rešene štete				Isplaćene štete		Rezervisane štete			
		Prenos	Prijavljeno	Ukupno	Odbijene	%	Iz ranijih god.	Iz tekuće god.	Ukupno	%	Isplaćene	%	Iz ranijih god.	Iz tekuće god.	Ukupno	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
14	Osiguranje kredita	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
15	Osiguranje jemstva	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
18	Osiguranje pomoći na putu	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
19	Drugo neživotno osiguranje	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u redovnom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%
	Ukupno	5	1,752	1,757	100	5.69%	5	1,529	1,534	87.31%	1,534	87.31%	0	123	123	7.00%
	u redovnom post.	5	1,752	1,757	100	5.69%	5	1,529	1,534	87.31%	1,534	87.31%	0	123	123	7.00%
	u sudskom post.	0	0	0	0	0.00%	0	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0	0	0.00%

U izveštajnom periodu prijavljeno je 1752 odštetna zahteva. Od ukupnog broja odštetnih zahteva za rešavanje u izveštajnom periodu pozitivno je rešeno 1534 ili 87.31% i to sve u redovnom postupku. Kod osiguranja od autoodgovornosti ažurnost u rešavanju odštetnih zahteva iznosi 86.35% ukupno, dok kod osiguranja auto-kaska ažurnost za štete iznosi u proseku 82.14%.

Ažurnost u isplati naknada šteta po osnovu odštetnih zahteva u proseku iznosi 87.31% u odnosu na ukupan broj odštetnih zahteva za rešavanje. Ažurnost u rešavanju odštetnih zahteva je zadovoljavajuća, imajući u vidu da je ukupno rešeno 93% odštetnih zahteva (5.69%+87.31%).

II. PROSEČNO VREME REŠAVANJA ODŠTETNIH ZAHTEVA

Vreme prosečnog rešavanja odštetnih zahteva iznosi:

u danima

Vrsta osiguranja	Broj dana od dana prijave do dana kompletiranja odštetnog zahteva	Broj dana od dana kompletiranja dokumentacije do dana rešavanja odštetnog zahteva	Broj dana od dana rešavanja odštetnog zahteva do dana isplate	Ukupan broj dana	Ukupan broj dana od dana kompletiranja dokumentacije do dana isplate
Nezgodna	18	1	3	22	4
Zdravstveno osiguranje	27	18	0	45	18
Osiguranje motornih vozila	33	0	2	35	2
Osiguranje robe u prevozu	14	12	0	26	12
Imovina (požar i ostala imovinska osiguranja)	33	8	4	45	12
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	31	0	2	33	2

Prosečno vreme rešavanja odštetnih zahteva po vrstama osiguranja je relativno dugo i to pre svega od dana prijave osiguranog slučaja do dana kompletiranja odštetnog zahteva. Isto se kreće od 22 dana do 45 dana, a najveće je kod osiguranja imovine i zdravstvenog osiguranja kod kojih iznosi 45 dana, a zatim kod osiguranja motornih vozila gde iznosi 35 dana.

Broj dana od dana kompletiranja odštetnog zahteva do dana rešavanja istog je veliki kod zdravstvenog osiguranja (18) i osiguranja robe prevozu (12), dok je kod većine vrsta osiguranja minimalan, kompletirani odštetni zahtevi se rešavaju za jedan dan. Razlog za dugo rešavanje odštetnih zahteva u zdravstvenom osiguranju su štete koje su se desile u inostranstvu putnog zdravstvenog osiguranja, koje su prvi obrađeni odštetni zahtevi od početka poslovanja Društva i s obzirom na nedovoljno poznatu proceduru, koja zahteva kontakt sa stranim partnerom, rešavanje zahteva nije bilo dovoljno efikasno.

Broj dana od dana rešavanja odštetnog zahteva do dana isplate je 4 kod osiguranja imovine, 3 kod osiguranja od posledica nezgode, 2 kod obe vrste osiguranja vozila, 0 kod zdravstvenog osiguranja i osiguranja robe u prevozu, dok kod ostalih vrsta osiguranja nije bilo isplata šteta.

Broj dana od trenutka kompletiranja dokumentacije odštetnog zahteva do trenutka isplate se kreće od 2 do 18 dana i to je realni indikator efikasnosti rešavanja šteta Društva, s obzirom da Društvo ne može da utiče na vreme koje će klijent potrošiti za prikupljanje neophodne dokumentacije prilikom ispostavljanja odštetnog zahteva. Društvo pokazuje zadovoljavajuću brzinu u svim vrstama osiguranja, osim u zdravstvenom osiguranju, zbog uhodavanja saradnje sa stranim partnerom koji pruža pomoć u obradi šteta.

III. STAROSNA STRUKTURA REŠENIH ODŠTETNIH ZAHTEVA

Starosna struktura prijavljenih odštetnih zahteva izgleda ovako:

u komadima

R.BR.	VRSTA OSIGURANJA	PRIJAVLJENE ŠTETE po godini nastanka		UKUPNO ŠTETE
		2008	2009	
1	OSIGURANJE IMOVINE	1	465	466
	1 POŽAR	1	144	145
	2 OSTALA OSIGURANJA IMOVINE	0	321	321
2	OSIGURANJE ROBE U PREVOZU	3	75	78
3	OSIGURANJE OD OPŠTE ODGOVORNOSTI	1	641	642
4	OSIGURANJE VAZDUHOPLOVA	0	0	0
5	OSIGURANJE ŠINSKIH VOZILA	0	0	0
6	OSIGURANJE PLOVNIH OBJEKATA	0	0	0
7	KASKO OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA	5	107	112
8	AUTOODGOVORNOST	18	319	337
9	ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	0	14	14
10	NEZGODA	10	98	108
11	OSIGURANJE KREDITA	0	0	0
UKUPNO ŠTETE		38	1719	1757
UČEŠĆE ŠTETA		2.16%	97.84%	100.00%

U periodu januar – decembar 2009. godine, od ukupno prijavljenih odštetnih zahteva, na odštetne zahteve iz 2008. godine otpada 38 odštetnih zahteva ili 2.16%, dok pod zahteve iz 2009. godine potpada 1719 odštetnih zahteva ili 97.84%.

Starosna struktura rešenih odštetnih zahteva u periodu od početka januara do kraja decembra 2009. godine, izgleda ovako:

u komadima

R.BR.	VRSTA OSIGURANJA	LIKVIDIRANE ŠTETE u periodu od 01.01.-31.12.2009. po godini nastanka		UKUPNO ŠTETE
		2008	2009	
1	OSIGURANJE IMOVINE	1	436	437
	1 POŽAR	1	141	142
	2 OSTALA OSIGURANJA IMOVINE	0	295	295
2	OSIGURANJE ROBE U PREVOZU	3	75	78
3	OSIGURANJE OD OPŠTE ODGOVORNOSTI	1	624	625
4	OSIGURANJE VAZDUHOPLOVA	0	0	0
5	OSIGURANJE ŠINSKIH VOZILA	0	0	0
6	OSIGURANJE PLOVNIH OBJEKATA	0	0	0
7	KASKO OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA	5	87	92
8	AUTOODGOVORNOST	15	276	291
9	ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	0	11	11
	1 DOPUNSKO ZDRAVSTVENO	0	0	0
	2 PUTNO	0	11	11
	3 PRIVATNO ZDRAVSTVENO	0	0	0
10	NEZGODA	10	90	100
11	OSIGURANJE KREDITA	0	0	0
UKUPNO ŠTETE		35	1,599	1634
UČEŠĆE ŠTETA		2.14%	97.86%	100.00%

IV. STAROSNA STRUKTURA NEREŠENIH ODŠTETNIH ZAHTEVA

Struktura nerešenih zahteva na 31.12.2009. po starosti izgleda kao što je prikazano u sledećoj tabeli:

u komadima

Šifra vrste osig.	Vrsta osiguranja	Rezervisane štete na dan 31.12.2009. po god. prijave		Ukupno
		2008	2009	
01	Osiguranje od posledica nezgode	0	8	8
02	Zdravstveno osiguranje	0	3	3
03	Osiguranje motornih vozila	0	20	20
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0	0
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0	0
06	Osiguranje plovnih objekata	0	0	0
07	Osiguranje robe u prevozu	0	0	0
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	0	3	3
09	Ostala osiguranja imovine	0	26	26
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	0	46	46
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	0	0
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0	0
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	0	17	17
14	Osiguranje kredita	0	0	0
15	Osiguranje jemstva	0	0	0
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0
18	Osiguranje pomoći na putovanju	0	0	0
19	Druge vrste neživotnih osiguranja	0	0	0
UKUPNO		0	123	123
Učešće		0.00%	100.00%	100.00%

Ukupno je rezervisano 123 odštetna zahteva. Od ukupno rezervisanih odštetnih zahteva 97.56% otpada za štete nastale 2009. godine, a 2.44% za štete nastale prethodne, 2008. godine.

u komadima

Šifra vrste osig.	Vrsta osiguranja	Rezervisane štete na dan 31.12.2009 po god. nastanka		Ukupno
		2008	2009	
01	Osiguranje od posledica nezgode	0	8	8
02	Zdravstveno osiguranje	0	3	3
03	Osiguranje motornih vozila	0	20	20
04	Osiguranje šinskih vozila	0	0	0
05	Osiguranje vazduhoplova	0	0	0
06	Osiguranje plovnih objekata	0	0	0
07	Osiguranje robe u prevozu	0	0	0
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	0	3	3
09	Ostala osiguranja imovine	0	26	26
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	3	43	46
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	0	0
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	0	0	0
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	0	17	17
14	Osiguranje kredita	0	0	0
15	Osiguranje jemstva	0	0	0
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0	0
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	0
18	Osiguranje pomoći na putovanju	0	0	0
19	Druge vrste neživotnih osiguranja	0	0	0
UKUPNO		3	120	123
Učešće		2.44%	97.56%	100.00%

Neizvršene obaveze po osnovu odštetnih zahteva sa stanjem na dan 31.12.2009. godine

EUR

Naziv	Ukupne obaveze 2009. godine	Neizmirene obaveze zaključno sa 31.12.2009.	Deo neizmirenih obaveza u %
Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa u zemlji	544,968.88	5,854.18	1.07
Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa u inostranstvu	-	-	0.00
Obaveze po osnovu udela u štetama i ugovorenih iznosa	119,392.32	95,384.25	79.89
Ukupno	664,361.20	101,238.43	15.24

Ukupne neizmirene obaveze po osnovu rešenih a neisplaćenih odštetnih zahteva iznose 101,238.43 evra, a što iznosi 15.24% od ukupnih obaveza, koje su nastale u tekućoj godini, iako je Društvo u toku cele poslovne godine bilo potpuno likvidno.

V. LIKVIDNOST DRUŠTVA

Procenat naplaćene premije iznosi na dan 31.12.2009. godine:

$$\frac{\text{Naplaćena dospela premija osiguranja}}{\text{Dospela premija za naplatu}} = \frac{4,949,642.90}{5,366,681.16} = 92.23\%$$

$$\frac{\text{Naplaćena premija osiguranja}}{\text{Ukupna premija za naplatu}} = \frac{4,949,642.90}{5,874,807.40} = 84.25\%$$

Naplaćena potraživanja po osnovu premije osiguranja iznose 92.23% potraživanja po osnovu premije osiguranja dospele na naplatu. Dati procenat ukazuje na dobru naplativost potraživanja po osnovu premija neživotnih osiguranja.

Likvidnost prvog stepena

Na dan 31.12.2009. godine:

$$\text{Likvidnost prvog stepena} = \frac{\text{Gotovina i gotovinski ekvivalenti}}{\text{Dospela obaveze}} = \frac{2,265,742.03}{513,478.36} = 441.25\%$$

Procenat raspoloživih novčanih sredstava iznosi 441.25% u odnosu na stvarno dospele obaveze. Razlog visokog procenta stepena likvidnosti je uplata preostalog dela osnovnog kapitala na tekući račun. Međutim, likvidnost društva merena na prethodni način u potpunosti ne odražava stepen likvidnosti, jer prava likvidnost u osiguranju je ona likvidnost koja obezbeđuje da sve dospele obaveze budu pokrivena gotovinom i gotovinskim ekvivalentima i dospelim hartijama od vrednosti, kao i da budu izmirene o roku dospeća, jer nije dovoljno da Društvo raspolaže samo likvidnim sredstvima.

VI. MARGINA SOLVENTNOSTI

Margina solventnosti utvrđena je u skladu sa aktima poslovne politike Društva i propisa i ista izgleda ovako:

NEŽIVOTNA OSIGURANJA I REZULTAT								
R.br.	Vrsta osiguranja	Uk. premij poslednjih 12 meseci	Koef.	Premija za poslednjih 36 meseci			Koef. saos. i reos. K ≥ 0.5	Margina solventn osti 09=03*0 4*08
				Ukupna	Saosiguranj a i reosiguranja	U samopridržaj u		
1	2	3	4	5	6	07=05-06	08=07/05	09=03*0 4*08
Neživotna osiguranja, osim dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja								
1	Iznos do 10 miliona evra	4,989,320	0.18				0.902354069	810,384
2	preostali iznos	0	0.16					0
3	Ukupno (1+2)	4,989,320		6,200,434	605,447	5,594,987		810,384
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje								
4	Iznos do 10 miliona evra	61,394	0.18				1.000000000	3,684
5	preostali iznos	0	0.16					0
6	Ukupno (4+5)	61,394		78,795	0	78,795		3,684
1) za red 1 i 2, a za red 4 i 5 važi 09=03*04*08/3				UKUPNO (3+6) :				814,068

Margina solventnosti za neživotna osiguranja obračunata po metodi premije iznosi 814,068 EUR.

NEŽIVOTNA OSIGURANJA II REZULTAT								
R. br.	Vrsta osiguranja	Prosečan iznos merodavnih šteta za poslednjih 36 meseci	Koef.	Merodavne štete za poslednjih 12 meseci		Koef. saos i reos K ≥ 0.5	Margina solventnosti	
				Ukupne	U samopridržaju			
1	2	3	4	5	6	7=6/5	8=3*4*7	
Neživotna osiguranja osim dobrovoljno zdravstvenog osiguranja								
1	Iznos do 7 mil evra	509,276	0.26			1.101002635	145,786	
2	preostali iznos	0	0.23				0	
3	Ukupno (1+2)	509,276		937,530	1,032,223		145,786	
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje								
4	iznos do 7 mil evra	7,829	0.26			0.999953589	678	
5	preostali iznos	0	0.23				0	
6	Ukupno (4+5)	7,829		15,658	15,657		678	
1) za red 1 i 2, a za red 4 i 5 važi 09=03*04*08/3				UKUPNO (3+6) :				146,464

Margina solventnosti za neživotna osiguranja obračunata po metodi šteta iznosi 146,464 EUR.

Margina solventnosti za neživotna osiguranja obračunata po metodi premije veća je od margine solventnosti obračunate po metodi šteta, pa se za istu uzima prva pomenuta.

Margina solventnosti obračunata na ovaj način manja je od propisanog novčanog dela osnovnog kapitala iz člana 21 Zakona o osiguranju koji iznosi 2,250,000 EUR.

Ukupna margina solventnosti (premijski metod):	814,068
Ukupna margina solventnosti (metod šteta):	146,464
Iznos osnovnog kapitala propisan Zakonom:	2,250,000
Margina solventnosti	2,250,000

Margina solventnosti sa stanjem na dan 31.12.2009. godine iznosi 2,250,000 EUR.

Izračunata margina solventnosti manja je od garantne rezerve koja iznosi 2,622,076 EUR.

Margina solventnosti osiguranja utvrđena je u skladu sa propisima koji ovo pitanje regulišu.

VII. DOPRINOS ZA PREVENTIVU

Društvo je u periodu januar – decembar 2009 godine, obračunavalo Doprinos za preventivu, na osnovu akta poslovne politike (vidi tačku: 20. PRIMENA PRAVILNIKA O MAKSIMALNIM STOPAMA REŽIJSKOG DODATKA). Obračunat Doprinos za preventivu za period januar – decembar u ukupnoj premiji osiguranja učestvuje sa 1.35% i iznosi 68,365.80 EUR. Sredstva preventive nisu korišćena u 2009 godini. Stanje ovih sredstava na dan 31.12.2009 godine, iznosi 96,274.71 EUR.

VIII. DOPRINOS ZA GARANTNI FOND

Doprinos garantnom fondu u toku poslovne godine ispravno i tačno je obračunavan i sve obaveze po tom osnovu izvršavane su u propisanim rokovima odnosno u skladu sa Odlukom Garantnog fonda Nacionalnog biroa Crne Gore. Ukupne obaveze po osnovu garantnog fonda iznosile su:

R.br.	Opis	Osnovica za obracun	Doprinos	Iznos obračunatog doprinosa
	Doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja od autoodgovornosti			
1	a) Putnička vozila	17,052	6.00 EUR	102,312.00EUR
	b) Teretna vozila	1,845	20.00 EUR	36,900.00 EUR
	c) Autobusi i trolejbusi	144	40.00 EUR	5,760.00 EUR
	d) Autobuske i trolejbuske prikolice	0	20.00 EUR	0.00 EUR
	e) Prikolice i ostala priključna vozila	221	3.00 EUR	663.00 EUR
	f) Ostala motorna vozila	609	5.00 EUR	3,045.00 EUR
	g) Granicno osiguranje	12,807	3.00 EUR	38,421.00 EUR
2	Doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja od vazduhoplovne odgovornosti	0	1.00%	0.00 EUR
3	Doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja punika u javom saobraćaju	10,824.5	1.00%	108.25 EUR
UKUPNO IZRAČUNATI IZNOSI (1+2+3)				187,209.25EUR

Ukupna obaveza po osnovu Garantnog fonda za period januar-decembar 2009 godine iznosi 187,209.25 EUR. Neizmirene obaveze po ovom osnovu sa stanjem na dan 31.12.2009 godine, iznose 13,200.00 EUR.

Međutim uočeno je da je u poslovnim knjigama evidentiran iznos procene za obaveze po osnovu Garantnog fonda za period januar - decembar 2009. godine u iznosu od 187,209.25 EUR, što je za 33.61 EUR više od obračunate obaveze. Dobijena razlika je priznata kao prihod u 2010. godini, usled smanjenja obaveze po tom osnovu.

KONAČNA OCENA MIŠLJENJA OVLAŠĆENOG AKTUARA

Na osnovu navedenih podataka u Izveštaju o sprovođenju politike reosiguranja i saosiguranja u 2009. godini utvrdio sam da je politika reosiguranja i saosiguranja bila u skladu sa aktuarskim načelima i strukom osiguranja.

Na osnovu podataka u finansijskim izveštajima Društva, uvida u ažurnost rešavanja odštetnih zahteva osiguranika, likvidnosti i solventnosti Društva, računovodstvene i ostale evidencije, primene akata poslovne politike i politike saosiguranja i reosiguranja u periodu januar-decembar 2009. godine, za Delta Generali osiguranje a.d.o. Podgorica, dajem:

POZITIVNO MIŠLJENJE

Navedeno mišljenje sam dao u skladu sa Odlukom o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara („Sl. List CG“ br. 70/08) i profesionalnom aktuarskom etikom, a na osnovu prezentiranih podataka odgovornih lica Društva, iz sledećih razloga:

- Društvo je politiku reosiguranja i saosiguranja vodilo u skladu sa strukom osiguranja i aktuarskim načelima i izvršilo reosiguranje viškova rizika preko visine maksimalnog samopridržaja;
- Bruto merodavni tehnički rezultat je izrazito pozitivan za sve vrste osiguranja, a neto tehnički rezultat je pozitivan za sve, osim za osiguranje od opšte odgovornosti, koje je na domak pozitivnog;
- Tehničke rezerve su obračunate u skladu sa pravilima aktuarske struke, aktima poslovne politike Društva, i zakonskim propisima;
- Društvo je obezbedilo kvalitetna sredstva za pokriće tehničkih rezervi, koja je deponovalo i ulagalo u skladu sa propisima, čime osiguranicima može garantovati isplatu ugovorenih obaveza u budućnosti;
- Izvršena je adekvatna rezervacija šteta za pokriće svih budućih obaveza;
- Rešavanje odštetnih zahteva korisnika osiguranja bilo je ažurno;
- Društvo je u toku cele poslovne godine bilo likvidno, što je u skladu sa zakonskom regulativom i pravilima struke osiguranja;
- Margine solventnosti je izračunata u skladu sa propisima i manja je od garantne rezerve, što je u skladu sa pravilima struke osiguranja.

Međutim, utvrđeno je i da troškovi sprovođenja neživotnih osiguranja u tekućoj godini nisu potpuno pokriveni režijskim dodatkom, što je i očekivano s obzirom da je to zajednički problem na tržištu osiguranja Crne Gore. Ipak, zahvaljujući drugim poslovnim prihodima i finansijskim prihodima troškovi sprovođenja su gotovo potpuno pokriveni, a s druge strane zabeležen je izuzetno pozitivan tehnički rezultat uz adekvatno obračunate rezerve, tako da očuvanje vrednosti imovine, trajna stabilnost ni solventnost nisu ugroženi. Neophodno je nastaviti sa aktivnostima koje su značajno poboljšale pokriće troškova sprovođenja tokom 2009. godine, u odnosu na prethodnu godinu, kojima bi se troškovi sprovođenja osiguranja sveli u okvir režijskog dodatka.

Opšta je ocena da je Društvo veoma dobro poslovalo i posle samo godinu i po dana poslovanja pozicioniralo se na treće mesto po tržišnom učešću. Takođe, treba napomenuti da je sve to ostvareno u uslovima svetske finansijske krize u Crnoj Gori i otežanim tržišnim uslovima poslovanja u delatnosti osiguranja.

Podgorica, 09.03.2010. god.

**Ovlašćeni aktuar
Branko Pavlović, dipl. inž. el.
ovlašćenje NBS G. br. 4186**
